

Nr 48

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändring i lagen den 9 juni 1950 (nr 272) om rätt för utländsk försäkringsanstalt att driva försäkringsrörelse här i riket, m. m.; given Stockholms slott den 26 februari 1965.

Under åberopande av bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

1) lag angående ändring i lagen den 9 juni 1950 (nr 272) om rätt för utländsk försäkringsanstalt att driva försäkringsrörelse här i riket;

2) lag angående ändrad lydelse av 2 och 17 §§ lagen den 10 april 1959 (nr 74) med vissa bestämmelser om utländsk försäkringsrörelse här i riket vid krig m. m.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås ändringar i den lagstiftning som reglerar utländska försäkringsanstalters verksamhet i Sverige. Vissa av ändringarna åsyftar en anpassning till vad som gäller för svenska försäkringsbolags verksamhet efter lagändring år 1961.

Propositionen innehåller emellertid även förslag om tilläggsdeposition vid annan försäkringsverksamhet än sådan som bedrivs med tillämpning av reglerna för livförsäkringsrörelse. Förslaget innebär att tilläggsdeposition skall ske med belopp varmed en tredjedel av premieintakten för räkenskapsåret från dylik verksamhet överstiger tidigare deponerat belopp. Ytterligare depositionsskyldighet föreslås kunna krävas vid krigstillstånd.

Depositionsskyldighet föreslås samtidigt skola få fullgöras i värdehandlingar, godkända av försäkringsinspektionen, i stället för i statsobligationer.

Vidare föreslås en del ändringar i ansvarsbestämmelserna.

De föreslagna ändringarna avses skola träda i kraft den 1 juli 1965.

Förslag
till
Lag
angående ändring i lagen den 9 juni 1950 (nr 272) om rätt för
utländsk försäkringsanstalt att driva försäkringsrörelse
här i riket

Härigenom förordnas, *dels* att 1, 2, 5—7, 9, 11, 16, 24, 25, 27, 30 och 34—38 §§ samt rubriken närmast före 6 § lagen den 9 juni 1950 om rätt för utländsk försäkringsanstalt att driva försäkringsrörelse här i riket skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives, *dels* att i lagen skola införas tre nya paragrafer, betecknade 9 a, 15 a och 24 a §§, av nedan angiven lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

1 §.

Utländsk försäkringsanstalt må, under förutsättning att *Konungen meddelat anstalten tillåtelse* (koncession) därtill, här i riket driva försäkringsrörelse genom generalagent såsom syssloman och i övrigt under villkor, som stadgas i denna lag.

Utländsk försäkringsanstalt må, under förutsättning att *anstalten erhållit tillstånd* (koncession) därtill *enligt 7 §*, här i riket driva försäkringsrörelse genom generalagent såsom syssloman och i övrigt under villkor, som stadgas i denna lag.

Om särskilda skäl föreligga och hinder ej möter enligt anstaltens reglemente, må utländsk försäkringsanstalt som erhållit koncession medgivas att genom generalagenten driva annan rörelse här i riket än försäkringsrörelse. Medgivande lämnas av Konungen eller, efter Konungens bemyndigande, försäkringsinspektionen.

Om skäl föreligga, må medgivande enligt andra stycket återkallas av den som äger lämna sådant medgivande.

2 §.

Utländsk försäkringsanstalt må här i riket driva livförsäkringsrörelse, allenast om anstalten i sitt hem-

(Nuvarande lydelse)

Ej må utländsk försäkringsanstalt här i riket med livförsäkringsrörelse förena försäkringsrörelse av annat slag, med mindre särskilda skäl äro därtill.

Utländsk försäkringsanstalt må här i riket driva livförsäkringsrörelse, allenast om anstalten i sitt hemland med laga rätt driver sådan rörelse, samt annan försäkringsrörelse, allenast om anstalten i hemlandet med laga rätt driver rörelse avseende något slag av försäkring, annan än livförsäkring.

De nedan i denna lag meddelade särskilda bestämmelserna angående livförsäkring skola, utom beträffande storleken av det belopp som enligt 6 § första stycket 5 skall nedsättas, äga motsvarande tillämpning i fråga om annan personförsäkring, som meddelas för livstid eller för längst tid än tio år.

Utländsk försäkringsanstalt, som här i riket driver försäkringsrörelse, skall i alla därav härflytande rättsförhållanden lyda under svensk lag samt vara pliktig att svara inför svensk domstol och underkasta sig svensk myndighets avgörande.

Anstaltens verksamhet — — — av

Om koncession

I ansökan om koncession enligt denna lag skall angivas den försäkringsgren, som rörelsen skall avse.

(Föreslagen lydelse)

land med laga rätt driver sådan rörelse, samt annan försäkringsrörelse, allenast om anstalten i hemlandet med laga rätt driver rörelse avseende något slag av försäkring, annan än livförsäkring.

Ej må utländsk försäkringsanstalt här i riket med livförsäkringsrörelse förena försäkringsrörelse som avser annat än personförsäkring, med mindre särskilda skäl äro därtill.

De nedan i denna lag meddelade särskilda bestämmelserna angående livförsäkring äga motsvarande tillämpning i fråga om personförsäkring av annat slag. I fråga om sådan försäkring, meddelad för en tid av längst fem år eller mot premie som är beräknad och bestämd för längst fem år i sänder, må rörelsen dock drivas utan tillämpning av de särskilda bestämmelserna angående livförsäkring.

5 §.

Utländsk försäkringsanstalt, som här i riket driver försäkringsrörelse, skall i alla av anstaltens verksamhet här i riket härflytande rättsförhållanden lyda under svensk lag samt vara pliktig att svara inför svensk domstol och underkasta sig svensk myndighets avgörande.

försäkringsinspektionen.

Om koncession m. m.

6 §.

Ansökan om koncession göres hos Konungen. I ansökningen skall angivas den försäkringsgren, som rö-

(Nuvarande lydelse)

Ansökningen skall, *ställd till Konungen*, inlämnas till försäkringsinspektionen och vara åtföljd av:

1. handlingar som — — — — gällande reglementet;
3. bevis att anstalten i sitt hemland driver försäkringsrörelse efter vad i 2 § *andra* stycket sägs jämte behörigen styrkt uppgift om den tid detta ägt rum samt om anmärkningar, som av myndigheterna i anstaltens hemland under de sista tre åren må hava framställts mot anstaltens verksamhet, ävensom anstaltens förvaltnings- och revisionsberättelser för den tid anstalten varit i verksamhet, dock längst för de tio sista åren;
4. behörig fullmakt — — — — — och svara;
5. bevis att anstalten för ändamål som i 16 § sägs samt på sätt och under villkor, som av försäkringsinspektionen *godkänns*, i riksbanken nedsatt i *obligationer, utfärdade av svenska staten*, ett belopp av ett-hundratusen kronor för livförsäkring, *samma belopp för brandförsäkring eller sjöförsäkring*, ett belopp av tvåhundra-tusen kronor för trafikförsäkring och ett belopp av fem-tiotusen kronor för varje annat slag av försäkring.

Därest rörelsen — — — Konungens

(Föreslagen lydelse)

relsen skall avse. Ansökningen skall inlämnas till försäkringsinspektionen och vara åtföljd av:

3. bevis att anstalten i sitt hemland driver försäkringsrörelse efter vad i 2 § *första* stycket sägs jämte behörigen styrkt uppgift om den tid detta ägt rum samt om anmärkningar, som av myndigheterna i anstaltens hemland under de sista tre åren må hava framställts mot anstaltens verksamhet, ävensom anstaltens förvaltnings- och revisionsberättelser för den tid anstalten varit i verksamhet, dock längst för de tio sista åren;

5. bevis att anstalten för ändamål som i 16 § sägs samt på sätt och under villkor, som försäkringsinspektionen *godkänner*, i riksbanken nedsatt i *värdehandlingar, som inspektionen godtagit*, ett belopp av ett-hundratusen kronor för livförsäkring och ett belopp av tvåhundra-tusen kronor för annan försäkring eller, om rörelsen skall avse endast försäkring för resor i utlandet, det lägre belopp som inspektionen bestämmer.

stadfästelse.

Beslut enligt första stycket 5 om nedsättning av lägre belopp för försäkring för resor i utlandet må återkallas av försäkringsinspektionen, om skäl föreligga.

7 §.

Finnes den — — — Konungen generalagenten.

Innan koncession — — — för verksamheten.

Avser ansökan endast utvidgning av beviljad koncession till ny försäkringsgren eller utbyte av koncession för viss försäkringsgren mot koncession för annan gren, äger försäkringsinspektionen besluta i ärendet i Konungens ställe, om ärendet icke är av principiell betydelse eller eljest av synnerlig vikt.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

9 §.

Å ändring av stadfästa grunder skall ock sökas stadfästelse.

Ansökan om förlängning av koncession, som *beviljas* för bestämd tid, skall *göras* sist sexton månader före utgången av den löpande koncessionen.

Ansökan, som ovan i denna paragraf avses, skall ställas till Konungen och inlämnas till försäkringsinspektionen. Konungen må uppdraga åt inspektionen att i Konungens ställe meddela stadfästelse å ändring av grunder, såvida ändringen icke avser väsentlig omläggning av anstaltens rörelse inom riket.

Utses ny ----- av generalagenten.

Har ändring ----- allmänna tidningarna.

Å ändring av stadfästa grunder skall ock sökas *Konungens* stadfästelse. *I Konungens ställe äger försäkringsinspektionen besluta i sådant ärende, om det icke är av principiell betydelse eller eljest av synnerlig vikt. Ansökningen skall inlämnas till försäkringsinspektionen.*

Ansökan om förlängning av koncession, som *beviljats* för bestämd tid, skall *prövas* av den myndighet som *beviljat* koncessionen. *Ansökningen skall inlämnas till försäkringsinspektionen* sist sexton månader före utgången av den löpande koncessionen.

9 a §.

Ansökan om medgivande för utländsk försäkringsanstalt att driva annan rörelse här i riket än försäkringsrörelse skall inlämnas till försäkringsinspektionen och vara åtföljd av fullmakt, som angives i 6 § första stycket 4, gällande den med ansökningen avsedda rörelsen.

11 §.

För livförsäkring skola grunder upprättas beträffande

För livförsäkring skola, om icke med hänsyn till försäkringens särskilda natur anledning till undantag föreligger, grunder upprättas beträffande

1. beräkning av ----- underlåten
5. försäkringstagares rätt -----
för försäkringsfall.

premiebetalning;
5. försäkringstagares rätt -----
för försäkringsfall;
6. förräntning av försäkringsbe-
lopp som förfallit till betalning.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

15 a §.

För försäkring av annat slag än sådan personförsäkring, beträffande vilken rörelsen drives med tillämpning av de särskilda bestämmelserna om livförsäkring, skall anstalten inom åtta månader efter utgången av varje räkenskapsår göra tillägg till den nedsättning som angives i 6 § första stycket 5. Tilläggsnedsättning skall omfatta det belopp varmed en tredjedel av anstaltens premieintäkt inom riket under räkenskapsåret för nu avsedd försäkring må överstiga vad förut, ursprungligen och såsom tillägg, nedsatts för sådan försäkring.

Överstiger det sammanlagda beloppet av vad försäkringsanstalten nedsatt väsentligt en tredjedel av den premieintäkt som angives i första stycket, må försäkringsinspektionen medgiva anstalten att utfå det överskjutande beloppet i den mån detta hänför sig till nedsättning enligt första stycket.

16 §.

Vad på sätt i 6 § sägs blivit av utländsk försäkringsanstalt i riksbanken nedsatt må användas endast till gäldande dels av fordringar på grund av försäkringsavtal, som tillhöra anstaltens rörelse här i riket, dels av böter, viten, avgifter och ersättningar som i anledning av denna rörelse må åläggas anstalten, generalagenten eller av anstalten utsett ombud som avses i 27 §, dels ock, i händelse av särskild administration av anstalts livförsäkringsrörelse här i riket, av administrationsboets fordran hos anstalten.

Vad på sätt i 6 och 15 a §§ sägs blivit av utländsk försäkringsanstalt i riksbanken nedsatt må användas endast till gäldande dels av fordringar på grund av försäkringsavtal, som tillhöra anstaltens rörelse här i riket, dels av böter, viten, avgifter och ersättningar som i anledning av denna rörelse må åläggas anstalten, generalagenten eller av anstalten utsett ombud som avses i 27 §, dels ock, i händelse av särskild administration av anstalts livförsäkringsrörelse här i riket, av administrationsboets fordran hos anstalten.

24 §.

Generalagenten vare — — — revisionen avsett; att även i andra fall än ovan sagts lämna försäkringsinspektionen de upplysningar, som av inspektionen begäras i fråga om anstalten och

att även i andra fall än ovan sagts lämna försäkringsinspektionen de upplysningar, som av inspektionen begäras i fråga om anstalten och

(Nuvarande lydelse)

dess verksamhet inom riket, samt att när som helst för befattningshavare hos försäkringsinspektionen, som enligt av Konungen meddelade bestämmelser har att i sådant avseende företräda inspektionen, hålla kassa och övriga tillgångar samt böcker, räkenskaper och andra handlingar tillgängliga för granskning.

Vad försäkringsinspektionens företrädare vid granskning av böcker, räkenskaper och andra handlingar må hava erfarit angående enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden må ej yppas för allmänheten.

(Föreslagen lydelse)

dess verksamhet inom riket, samt att när som helst för befattningshavare hos försäkringsinspektionen, som är behörig att företräda inspektionen, eller annan, som av inspektionen förordnats att företräda denna, hålla kassa och övriga tillgångar samt böcker, räkenskaper och andra handlingar tillgängliga för granskning.

Innefattar ändring i reglementet ändring av anstaltens firma, skall försäkringsinspektionen låta införa kungörelse om firmaändringen i allmänna tidningarna.

Vad försäkringsinspektionens företrädare eller någon som biträder honom erfarit vid granskning av böcker, räkenskaper och andra handlingar må ej obehörigen yppas.

24 a §.

Skyldighet enligt 24 § första stycket att lämna upplysningar och hålla tillgångar och handlingar tillgängliga för granskning åligger även styrelsen och verkställande direktören i aktiebolag som driver verksamhet här i riket med föremål uteslutande att biträda utländsk försäkringsanstalt som driver rörelse här i riket, så ock ordförande och verkställande direktör eller motsvarande befattningshavare i tarifförening, skaderegleringsnämnd, villkorsnämnd eller annat liknande organ, som här i riket biträder sådan anstalt vid rörelsens bedrivande.

25 §.

Försäkringsinspektionen äge — — — förelägga vite.
 Finner försäkringsinspektionen, — — — och beskaffenhet,
 att det jämligt 6 § i riksbanken — — — att i riksbanken enligt 6 eller
 nedsatta beloppet minskats genom 15 a § nedsatt belopp minskats ge-
 att obligationerna avsevärt nedgått genom att värdehandlingarna avsevärt
 i värde eller av annan anledning, nedgått i värde eller av annan an-
 ledning,
 att de — — — — — påkallade härav.
 Har föreläggande — — — — — koncessionen förverkad.
 Beslut, varigenom — — — — — allmänna tidningarna.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

27 §.

Upphör utländsk försäkringsanstalt att driva *rörelsen* här i riket, åligge det anstalten att med bifogande av behörig fullmakt hos försäkringsinspektionen uppgiva ombud, som av inspektionen godkännes, att å anstaltens vägnar mottaga stämning och i övrigt företräda anstalten med avseende på redan meddelade försäkringar; för tiden intill dess sådan anmälan skett äge försäkringsinspektionen förordna ett ombud med nämnda befogenhet. Om godkännandet eller förordnandet skall inspektionen ofördröjligen låta införa kungörelse i allmänna tidningarna. Intill dess sådant kungörande skett, äge försäkringstagarne hos försäkringsinspektionen insätta förfallen försäkringspremie med samma verkan som om den blivit inbetald till anstalten.

Har utländsk försäkringsanstalt upphört att driva *rörelsen* här i riket, må det belopp som enligt vad i 6 § sägs blivit i riksbanken nedsatt kunna, efter anmälan hos försäkringsinspektionen, av anstalten utbetäckas, därest det visas att anstaltens samtliga förbindelser, som i 16 § avses, blivit fullgjorda eller att anstalten för deras fullgörande ställt annan säkerhet, som av inspektionen godkännes.

Upphör utländsk försäkringsanstalt att driva *försäkringsrörelsen* här i riket, åligge det anstalten att med bifogande av behörig fullmakt hos försäkringsinspektionen uppgiva ombud, som av inspektionen godkännes, att å anstaltens vägnar mottaga stämning och i övrigt företräda anstalten med avseende på redan meddelade försäkringar; för tiden intill dess sådan anmälan skett äge försäkringsinspektionen förordna ett ombud med nämnda befogenhet. Om godkännandet eller förordnandet skall inspektionen ofördröjligen låta införa kungörelse i allmänna tidningarna. Intill dess sådant kungörande skett, äge försäkringstagarne hos försäkringsinspektionen insätta förfallen försäkringspremie med samma verkan som om den blivit inbetald till anstalten.

Har utländsk försäkringsanstalt upphört att driva *försäkringsrörelsen* här i riket, må det belopp som enligt vad i 6 § sägs blivit i riksbanken nedsatt kunna, efter anmälan hos försäkringsinspektionen, av anstalten utbetäckas, därest det visas att anstaltens samtliga förbindelser, som i 16 § avses, blivit fullgjorda eller att anstalten för deras fullgörande ställt annan säkerhet, som av inspektionen godkännes. *Om utfående av belopp, som nedsatts enligt 15 a § första stycket, gälla bestämmelserna i andra stycket av samma paragraf.*

30 §.

Det som ----- ägt vetskap därom.
Kungörande, som nu sagts, skall bekostas av den anstalt, som tillkännagivandet rör.

34 §.

Driver någon här i riket försäkringsrörelse för utländsk *försäkringsanstalts* räkning utan att an-

Driver någon här i riket försäkringsrörelse för utländsk *försäkringsgivares* räkning utan att denne

(Nuvarande lydelse)

stalten erhållit koncession för rörelsen, straffes med dagsböter eller fängelse.

(Föreslagen lydelse)

erhållit koncession för rörelsen, dömes till dagsböter eller fängelse i högst ett år.

35 §.

Med dagsböter eller fängelse straffes

den som i ansökan, som i 6 eller 9 § omförmäles, eller i handling, som fogats vid sådan ansökan, uppsåtligen eller av grov vårdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift;

generalagent eller — — — samma paragraf;

aktuarie, där — — — vilseledande uppgift.

Till dagsböter eller fängelse i högst ett år dömes

den som i ansökan, som i 6, 9 eller 9 a § omförmäles, eller i handling, som fogats vid sådan ansökan, uppsåtligen eller av grov vårdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift;

den som jämlikt 24 a § lämnar upplysning enligt 24 § första stycket och som därvid uppsåtligen eller av vårdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift;

36 §.

Med dagsböter straffes i denna lag avsedd anstalts generalagent, ombud eller personal som bryter mot föreskrift i 19 eller 21 § eller i annat fall än i sistnämnda lagrum åsyftas i meddelanden, som äro avsedda för allmänheten, lämnar oriktiga eller vilseledande uppgifter angående anstalt, varom i denna lag är fråga.

Till dagsböter dömes i denna lag avsedd anstalts generalagent, ombud eller personal som bryter mot föreskrift i 19 eller 21 § eller i annat fall än i sistnämnda lagrum åsyftas i meddelanden, som äro avsedda för allmänheten, lämnar oriktiga eller vilseledande uppgifter angående anstalt, varom i denna lag är fråga.

37 §.

Böter och viten, som ådömas enligt denna lag, tillfalla kronan.

Den som bryter mot 24 § tredje stycket dömes till dagsböter eller fängelse i högst ett år, om ej för gärningen är stadgat straff i brottsbalken.

38 §.

Denna lag — — — om återförsäkringsrörelse.

Angående trafikförsäkringsrörelse — — — å motorfordon.

I fråga om livförsäkring endast för dödsfall, vilken meddelas för en tid av längst fem år eller mot premie som är beräknad och bestämd för längst fem år i sänder, må Konungen eller, efter Konungens myndigande, försäkringsinspektionen medgiva undantag från de sär-

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

skilda bestämmelserna angående livförsäkring samt, i mån av behov, föreskriva att bestämmelser, som särskilt gälla annan försäkring än livförsäkring, skola tillämpas i stället.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1965.

Koncession för sådan sjuk- och olycksfallsförsäkring som meddelas för längst tio år skall efter lagens ikraftträdande avse sådan sjuk- och olycksfallsförsäkring som meddelas för längst fem år. Anstalten må dock förvalta sjuk- och olycksfallsförsäkringar som före lagens ikraftträdande meddelats för längst tio år. Denna förvaltning må ske utan iakttagande av de särskilda bestämmelserna angående livförsäkring.

Nedsättningsskyldighet enligt nya lydelsen av 6 § första stycket 5 åligger även anstalt som före ikraftträdandet erhållit koncession eller tillstånd att driva försäkringsrörelse här i riket.

Beslut som föranledes av denna lag må av Konungen eller försäkringsinspektionen meddelas före den 1 juli 1965.

Förslag

till

Lag

angående ändrad lydelse av 2 och 17 §§ lagen den 10 april 1959
(nr 174) med vissa bestämmelser om utländsk försäkringsrörelse
här i riket vid krig m. m.

Härigenom förordnas, att 2 och 17 §§ lagen den 10 april 1959 med vissa bestämmelser om utländsk försäkringsrörelse här i riket vid krig m. m. skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

2 §.

Konungen üger förordna att under tid, då bestämmelserna i denna paragraf äga tillämpning, nedsättning enligt 15 a § lagen om rätt för utländsk försäkringsanstalt att driva försäkringsrörelse här i riket skall ske med högre belopp än som föreskrives där.

Finnes anledning ----- i riket.

17 §.

Vad i 3—5 §§ och 16 § stadgas angående livförsäkring skall äga motsvarande tillämpning i fråga om annan personförsäkring, som meddelas för livstid eller längre tid än tio år.

Vad i 3—5 §§ och 16 § stadgas angående livförsäkring skall äga tillämpning i fråga om sådan personförsäkring, beträffande vilken rörelsen enligt lagen om rätt för utländsk försäkringsanstalt att driva försäkringsrörelse här i riket drives med tillämpning av de särskilda bestämmelserna angående livförsäkring.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1965.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 22 januari 1965.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, fråga om *vissa ändringar i lagen om rätt för utländsk försäkringsanstalt att driva försäkringsrörelse när i riket, m. m.*, och anför följande.

Inledning

Rätten att driva försäkringsrörelse i Sverige regleras för svenska försäkringsbolags vidkommande av lagen den 17 juni 1948 (nr 433) om försäkringsrörelse (FL) och när det gäller utländska försäkringsanstalter av lagen den 9 juni 1950 (nr 272) om rätt för utländsk försäkringsanstalt att driva försäkringsrörelse här i riket (UFL). UFL är i väsentliga hänseenden uppbyggd med FL som förebild.

År 1961 genomfördes ändringar på ett stort antal punkter i FL (se SFS 1961: 610). Ändringarna betingades av utvecklingen på försäkringsområdet. Genom ändringarna avsågs också att ge ökat utrymme för ett rationellt utnyttjande av försäkringsbolagens kapacitet och att åstadkomma förenklingar av tidigare gällande ordning i flera hänseenden.

Ändringarna har i materiellt avseende bl. a. medfört en uppmjukning av det tidigare villkorslösa förbudet för försäkringsbolag att driva annan rörelse än försäkringsrörelse. På livförsäkringsområdet har möjligheterna till förening av livförsäkring och annan personförsäkring i samma bolag underlättats. I fråga om gränsdragningen mellan s. k. kort och lång sjuk- och olycksfallsförsäkring har reglerna anpassats till praxis. Vidare har öppnats möjlighet för försäkringsbolag att efter dispens driva s. k. kort livförsäkring av riskkaraktär — bl. a. grupplivförsäkring — enligt enklare former.

På det administrativa området har ändringarna lett till förenklingar bl. a. i fråga om behandling av koncessionsärenden och registreringsärenden. Sålunda har avgörandet av åtskilliga ärenden av mera rutinbetonad karaktär överflyttats från Kungl. Maj:t till försäkringsinspektionen.

Beträffande tillsynsverksamheten har försäkringsinspektionens befogenhet att infordra uppgifter för denna verksamhet och att företa inspektioner vidgats till att omfatta även tarifföreningar och liknande organ som biträder försäkringsbolagen vid rörelsens bedrivande.

I UFL har några ändringar motsvarande 1961 års ändringar i FL inte vidtagits. I den proposition vari ändringsförslagen i FL framlades anfördes emellertid bl. a., att, om det framlagda förslaget genomfördes, vissa konsekvensändringar i UFL torde bli erforderliga samt att avsikten var att, sedan erforderlig kompletterande utredning verkställdt, snarast möjligt upptaga denna fråga. (Se prop. 1961: 171 s. 60.)

Försäkringsinspektionen har i skrivelse den 18 oktober 1963 hemställt om ändring av UFL i överensstämmelse med 1961 års ändringar i motsvarande delar av FL. I skrivelsen framför inspektionen emellertid dessutom vissa andra förslag rörande utländska försäkringsföretags verksamhet här i landet. De viktigaste förslagen gäller ändring av depositionsbestämmelserna för utländska försäkringsanstalter och införande av en dispensregel i UFL som lagtekniskt skulle öppna möjlighet för Lloyd's i London eller syndikat hos Lloyd's att få koncession i Sverige.

Försäkringsinspektionen har vid skrivelsen fogat förslag till författnings-text. Förslagen torde få bifogas detta protokoll som *bilaga 2*.

Över försäkringsinspektionens skrivelse har efter remiss *yttranden* avgivits av bankinspektionen, statens krigsskadenämnd, statens krigsförsäkringsnämnd, fullmäktige i riksbanken, fullmäktige i riksgäldskontoret, kommerskollegium, näringsfrihetsrådet, ombudsmannaämbetet för näringsfrihetsfrågor, Svenska försäkringsbolags riksförbund och Svenska livförsäkringsbolags förening gemensamt, Folksam, Föreningen av utländska försäkringsbolags generalagenter, Landsbygdens försäkringsbolags förening, Försäkringstjänstemannaförbundet, Försäkringsfunktionärernas förbund, Sveriges allmänna exportförening, Svensk industriförening, Sveriges fastighetsägareförbund, Sveriges grossistförbund, Sveriges industriförbund, Sveriges hantverks- och industriorganisation, Sveriges lantbruksförbund, Sveriges redareförening, Motororganisationernas samarbetsdelegation (gemensamt organ för Kungl. automobil klubben, Motormännens riksförbund och Motorförarnas helnykterhetsförbund), Svenska bankföreningen samt Sjö-assuradörernas förening.

Kommerskollegium har överlämnat yttranden från handelskamrarna i Stockholm, Norrköping, Visby, Malmö, Göteborg, Örebro, Gävle, Sundsvall och Luleå.

Frågan om dispensmöjlighet för Lloyd's har mött avsevärd kritik under remissbehandlingen. Jag är med hänsyn till vad som därvid framkommit för närvarande inte beredd att ta upp denna fråga. Förslaget i övrigt torde

efter omarbetning i vissa delar kunna läggas till grund för ändrad lagstiftning.

Brottsbalkens ikraftträdande den 1 januari 1965 bör föranleda teknisk översyn av UFL:s straffbestämmelser. Även utformningen av straffregeln i 34 § UFL bör i sammanhanget ändras.

Jag anhåller nu att få ta upp förevarande frågor till behandling.

Konsekvensändringarna i UFL

a) Drivande av annan rörelse än försäkringsrörelse

Gällande bestämmelser

Svenskt försäkringsbolag kan efter 1961 års ändring enligt 2 § 1 mom. FL erhålla rätt att driva annan rörelse än försäkringsrörelse om särskilda skäl föreligger därtill. För detta förutsättes att föremålet för bolagets verksamhet är så beskrivet, att täckning finns för den nya verksamheten (jfr 6 och 170 §§). Bolagsordningens innehåll skall stadfästas av Kungl. Maj:t eller försäkringsinspektionen (4 och 166 §§).

Beträffande utländska försäkringsanstalter saknas regler rörande rätten att driva annan rörelse här i riket än försäkringsrörelse.

Försäkringsinspektionen

Inspektionen framhåller att UFL synes böra ändras för att skapa lika villkor för konkurrensen mellan utländska och svenska försäkringsföretag. Utländska försäkringsanstalter, som med vederbörligt tillstånd bedriver försäkringsrörelse i Sverige, bör sålunda ha möjlighet att här i riket driva även annan rörelse än försäkringsrörelse under förutsättning dels att särskilda skäl föreligger för en dylik utvidgning av verksamheten dels ock att drivandet av ifrågavarande rörelse befinnes förenligt med anstaltens reglemente, fortsätter inspektionen. Lämpligt synes vara att prövningen av hithörande ärenden anförtros åt inspektionen. Det kan, säger inspektionen, förutsättas att inspektionen vid sin handläggning av dessa ärenden kommer att ta hänsyn till den praxis, som utvecklats för de svenska försäkringsbolagens del.

Bestämmelserna angående utländsk försäkringsanstalts bedrivande av annan rörelse än försäkringsrörelse föreslås av inspektionen skola upptas i ett nyinfört 1 mom. i 2 § UFL. Lagrummets nuvarande föreskrifter har, delvis i omarbetat skick, givits formen av ett 2 mom.

*b) Några personförsäkringsfrågor***Gällande bestämmelser**

Såväl UFL som FL innehåller åtskilliga regler som särskilt gäller livförsäkringsverksamhet. De viktigaste av dessa är skyldigheten att upprätta försäkringstekniska grunder (4 § 1 mom. första stycket och 166 § 1 mom. första stycket FL, 6 § andra stycket UFL), samt skyldigheten att redovisa och pantsätta livförsäkringsfonden (274 § och 276 § 1 mom. FL, 13 och 15 §§ UFL). Även andra bestämmelser finns, exempelvis skyldigheten att låta försäkringstekniska utredningar och beräkningar utföras under överinseende av aktuarie (279 § 1 mom. FL, 17 § UFL).

Enligt 2 § första stycket UFL får utländsk försäkringsanstalt inte här i riket med livförsäkringsrörelse förena försäkringsrörelse av annat slag om inte särskilda skäl föreligger till detta. För svenska försäkringsbolag gällde tidigare en regel av samma innehåll, men den ändrades år 1961 och har för dessas vidkommande nu det innehållet att med livförsäkring inte får förenas försäkringsrörelse som avser annat än personförsäkring med mindre särskilda skäl är därtill (2 § 2 mom. första stycket FL).

Före 1961 års ändringar i FL gällde en bestämmelse att vad i denna lag stadgades angående livförsäkring skulle äga motsvarande tillämpning i fråga om annan personförsäkring, som meddelades för livstid eller för längre tid än tio år.

En bestämmelse med motsvarande innehåll finns fortfarande i 2 § tredje stycket UFL.

Efter 1961 års ändring gäller numera för svenska försäkringsbolag enligt 2 § 2 mom. andra stycket FL att vad i lagen stadgas angående livförsäkring skall äga motsvarande tillämpning i fråga om personförsäkring av annat slag. I fråga om sådan försäkring, meddelad för en tid av längst fem år eller mot premie, som är beräknad och bestämd för längst fem år i sänder, får enligt nämnda stadgande rörelsen dock drivas utan tillämpning av de särskilda bestämmelserna om livförsäkring.

Försäkringsinspektionen

Inspektionen anser att även utländska försäkringsanstalter skall få med livförsäkringsrörelse förena annan personförsäkring utan krav på särskilda skäl. Den av inspektionen föreslagna lydelsen av 2 § 2 mom. första stycket UFL är avfattad i överensstämmelse härmed.

Vidare synes inspektionen övervägande skäl tala för att reglerna om i vilken utsträckning annan personförsäkring skall vara underkastad de särskilda bestämmelserna rörande livförsäkring – innefattande bl. a. krav på försäkringstekniska grunder samt specialredovisning och pantsättning av

tillgångar motsvarande vissa tekniska reserver — bör vara desamma i UFL som i FL. Inspektionen förordar därför, att bestämmelserna i UFL (2 § tredje stycket), som överensstämmer med de nu upphävda bestämmelserna i FL, ändras så att de kommer att motsvara de nya bestämmelserna i FL. Stadgandet i ämnet återfinns i inspektionens lagförslag i 2 § 2 mom. tredje stycket.

Med anknytning till detta stadgande upptas i övergångsbestämmelserna till inspektionens förslag till ändring av UFL en bestämmelse av innehåll att koncession avseende sjuk- och olycksfallsförsäkring, som meddelas för längst tio år, skall från och med den nya lagens ikraftträdande avse sådan försäkring, som meddelas för längst fem år. En motsvarande regel upptogs, påpekar inspektionen, i övergångsbestämmelserna till 1961 års lag angående ändring i FL.

Såvitt gäller de utländska försäkringsanstalterna möter ett speciellt övergångsproblem, heter det vidare i inspektionens framställning. Utländska anstalter, som äger rätt att utan tillämpning av livförsäkringsregler här i riket meddela sjuk- och olycksfallsförsäkring för längst tio år, har även i praktiken slutit tioåriga avtal, medan de svenska försäkringsbolagen redan innan de nuvarande lagreglerna infördes inte tillämpade längre avtalstider än fem år för nämnda försäkringsformer. Den frågan uppkommer nu, framhåller inspektionen, hur man skall behandla sådana sjuk- och olycksfallsförsäkringar, som tecknats i utländska anstalter före den av inspektionen föreslagna lagens ikraftträdande och därvid inte var underkastade de särskilda bestämmelserna om livförsäkring men som enligt den nya lagen skulle bli underkastade ifrågavarande bestämmelser. De försäkringar varom här blir fråga är försäkringar som meddelats för längre tid än fem år och längst för tio år. Enligt inspektionens mening bör de utländska försäkringsanstalterna utan hinder av de föreslagna lagbestämmelserna få förvalta dessa övergångsbestånd utan iakttagande av de särskilda bestämmelserna i UFL angående livförsäkring. Ett stadgande härom har intagits i övergångsbestämmelserna till det av inspektionen framlagda lagförslaget.

c) Undantag från reglerna om livförsäkring för rena riskförsäkringar

Gällande bestämmelser

Såsom i det föregående under b) nämnts innehåller såväl UFL som FL åtskilliga regler som särskilt gäller livförsäkringsverksamhet, t. ex. skyldigheten att upprätta försäkringstekniska grunder, m. m.

Genom 1961 års ändringar i FL har öppnats möjlighet att undanta vissa typer av rena riskförsäkringar från de särskilda bestämmelserna i FL angående livförsäkring. Numera stadgas sålunda i 345 § första stycket FL att i fråga om livförsäkring endast för dödsfall, vilken meddelas för en tid av längst fem år eller mot premie, som är beräknad och bestämd för längst

fem år i sänder, Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, försäkringsinspektionen kan medge undantag från nämnda bestämmelser.

Försäkringsinspektionen

Inspektionen framhåller att samma dispensmöjlighet som för närvarande föreligger för svenska försäkringsföretag när det gäller rena riskförsäkringar bör införas även för den direktförsäkringsverksamhet som utländska försäkringsanstalter bedriver här i riket. Därför föreslås att i 38 § UFL införas ett nytt tredje stycke som direkt motsvarar 345 § första stycket FL.

d) Undantag från kravet på fullständiga grunder i fråga om vissa former av livförsäkring

Gällande bestämmelser

FL upptar regler om de försäkringstekniska grundernas innehåll i 9 och 173 §§. Genom lagändringen 1961 ändrades dessa bestämmelser bl. a. så att därav uttryckligen framgår, att undantag från kravet på fullständiga grunder kan göras när på grund av försäkringens särskilda natur anledning därtill föreligger.

UFL, som upptar motsvarande stadgande i 11 §, lämnar för närvarande inte samma undantagsmöjlighet.

Försäkringsinspektionen

Vissa former av livförsäkring eller därmed likställd annan personförsäkring är av så speciell karaktär, att anledning saknas att upprätta fullständiga grunder beträffande desamma heter det i inspektionens framställning. I främsta rummet gäller detta beträffande s. k. skadelivräntor. Detta föranledde ändring år 1961 av 9 och 173 §§ FL. Motsvarande ändring föreslås nu i 11 § UFL.

e) Bestämmelser om grunder vid förvaltning och förräntning av förfallna livförsäkringsbelopp

Gällande bestämmelser

I samband med tillkomsten av 1961 års ändringar i FL behandlades bl. a. frågan om svenska försäkringsbolags rätt att förvalta och förränta förfallna livförsäkringsbelopp. Härvid fastslogs att livförsäkringsrörelsebegreppet borde fattas så vidsträckt att därunder inbegripes även förvaltning och förräntning av förfallna livförsäkringsbelopp. Innestående, förfallna belopp, liksom upplupen ränta ingår i försäkringsfonder. I linje med gällande sy-

stem för tillvaratagande av livförsäkringstagarnas intressen (soliditetskravet) kompletterades 9 och 173 §§ FL med regeln att grunder skall upprättas även beträffande förräntning av försäkringsbelopp som förfallit till betalning.

Motsvarande regel återfinns inte i UFL.

Försäkringsinspektionen

Inspektionen anser, att en utländsk försäkringsanstalt, som äger rätt att meddela livförsäkring i Sverige, bör ha samma möjligheter som svenska försäkringsbolag att förvalta och förränta förfallna livförsäkringsbelopp. Då för svenska bolags del grunder skall finnas beträffande förräntning av förfallna livförsäkringsbelopp, torde det vara lämpligt att samma krav uppställas för utländska försäkringsanstalters del. Ett införande av dylika förräntningsgrunder ger enligt inspektionens mening inte upphov till några speciella problem av det slag som föranlett att återbäringsgrunder inte införts för utländska livförsäkringsanstalter. Inspektionen har därför föreslagit ett tillägg, punkt 6, i 11 § UFL av innehåll att grunder skall finnas jämväl beträffande förräntning av försäkringsbelopp som förfallit till betalning.

f) Överflyttning av koncessionsgivning m. m.

Gällande bestämmelser

Genom 1961 års ändringar av FL har stadfästandet av bolagsordningar och grunder för svenska försäkringsbolag i ökad utsträckning överflyttats från Kungl. Maj:t till försäkringsinspektionen. Ingen rubbning har gjorts i grundsatsen att det vid nybildning av försäkringsbolag skall ankomma på Kungl. Maj:t att efter utlåtande av inspektionen fatta beslut rörande stadfästelse av bolagsordning och grunder samt koncession (4 § 1 mom., 166 § 1 mom. FL). Då det däremot gäller ändring av försäkringsbolags bolagsordning eller grunder, har den nya regeln införts att inspektionen i Kungl. Maj:ts ställe äger fatta beslut i stadfästelse- och koncessionsfrågorna, såvida ärendet inte är av principiell betydelse eller eljest av synnerlig vikt (4 § 2 mom., 166 § 2 mom.). Härigenom har ändringsärenden avseende utvidgning av bolags rörelse till ny försäkringsgren eller nytt verksamhetsområde eller avseende omläggning av rörelsen inte längre förbehållits Kungl. Maj:t. Alla mera rutinbetonade stadfästelse- och koncessionsärenden, som sammanhänger med ändringar i bolagsordningar och grunder, har delegerats till inspektionen.

I UFL står kvar bestämmelserna att Kungl. Maj:t meddelar koncession, godkänner generalagent samt stadfäster grunder och ändring av stadfästa grunder (7 § UFL). Är fråga om ändring av stadfästa grunder kan Kungl.

Maj:t dock uppdraga åt försäkringsinspektionen att i Kungl. Maj:ts ställe meddela stadfästelse på ändringen, såvida denna inte avser väsentlig omläggning av försäkringsanstaltens rörelse inom riket (9 §).

Försäkringsinspektionen

Göres ansökan om koncession av en utländsk anstalt, som inte redan i laga ordning driver direkt försäkringsrörelse här i riket, synes frågan om beviljande av koncession, godkännande av generalagent och stadfästande av grunder alltid böra prövas av Kungl. Maj:t, anför inspektionen. Detta fall synes inspektionen nämligen jämförligt med ärende rörande koncession för nybildat svenskt försäkringsbolag. Avser däremot en koncessionsansökan av utländsk försäkringsanstalt ändring av en tidigare beviljad koncession, vare sig fråga är om utvidgning av koncessionen eller utbyte av koncession för en försäkringsgren mot koncession för en annan gren, anser inspektionen sig — i överensstämmelse med reglerna för svenska försäkringsbolag — böra få rätt att besluta i koncessionsfrågan, där ärendet inte är av principiell betydelse eller eljest av synnerlig vikt. Den myndighet som beslutar i koncessionsfrågan bör, hävdar inspektionen, givetvis också besluta i därmed eventuellt sammanhängande frågor om godkännande av generalagent och stadfästande av grunder. De nya bestämmelserna rörande ändring av koncession föreslås införda i 7 § UFL.

I överensstämmelse med de regler som gäller rörande inspektionens rätt att stadfästa ändringar i grunder för svenskt försäkringsbolag bör enligt inspektionen i 9 § UFL föreskrivas, att i ärende rörande stadfästelse på ändring av utländsk försäkringsanstalts grunder inspektionen äger besluta i Kungl. Maj:ts ställe, därest ärendet icke är av principiell betydelse eller eljest av synnerlig vikt.

g) Vissa speciella frågor avseende tillsynen

Gällande bestämmelser

I 24 § första stycket sista att-satsen UFL föreskrives en generell *skyldighet* för generalagent för utländsk försäkringsanstalt *att lämna försäkringsinspektionen de upplysningar*, som inspektionen begär i fråga om anstalten och dess verksamhet i Sverige. Parallellt härmed stadgas i samma lagrum, att generalagenten är pliktig att när som helst för befattningshavare hos inspektionen, som enligt av Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser har att i sådant avseende företräda inspektionen, hålla kassa och övriga tillgångar samt böcker, räkenskaper och andra handlingar tillgängliga för granskning. Bestämmelser om motsvarande skyldighet för svenskt försäkringsbolags styrelse och verkställande direktör finns i 283 § och 287 § 1 mom. FL.

År 1961 utsträcktes skyldigheten enligt 283 § och 287 § 1 mom. FL att lämna upplysningar och att hålla tillgångar och handlingar tillgängliga för granskning till att omfatta även bl. a. styrelsen och verkställande direktören i aktiebolag vars verksamhet uteslutande har till föremål att biträda försäkringsbolag samt ordförande och verkställande direktör eller motsvarande befattningshavare i tarifförening, skaderegleringsnämnd, villkorsnämnd eller annat liknande organ, som biträder försäkringsbolag vid rörelsens drivande. Föreskrifterna i detta ämne upptogs i en nyinförd paragraf i FL, betecknad 287 a §.

Samtidigt med att 287 a § infördes i FL kompletterades 327 § samma lag med en bestämmelse om straff (dagsböter eller fängelse) för den som jämlikt 287 a § lämnar upplysning enligt 283 § och därvid uppsåtligen eller av vårdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift.

År 1961 ändrades också bestämmelserna i 287 § 1 mom. FL angående *vem som på försäkringsinspektionens vägnar äger granska försäkringsbolags tillgångar och handlingar*. Mot bakgrunden av att Kungl. Maj:ts instruktioner för de statliga ämbetsverken numera görs mera kortfattade än förut ansågs lagtexten inte längre böra angiva, att behörigheten att företräda inspektionen skulle framgå av bestämmelser, som meddelats av Kungl. Maj:t. Vidare öppnades möjlighet för inspektionen att vid sin granskning anlita även person, som ej är befattningshavare hos inspektionen.

På förslag av lagrådet utvidgades år 1961 den i 287 § 3 mom. FL föreskrivna *tystnadsplikten*. Lagrummet fick härvid bl. a. det innehållet att vad försäkringsinspektionens företrädare eller någon som biträder honom erfarit vid granskning av böcker, räkenskaper och andra handlingar ej må obehörigen yppas. I anslutning härtill infördes ett nytt stadgande i FL, 329 a §, varigenom tystnadsplikten blev omgärdad med straffskydd inte bara i fall som omfattas av 25 kap. strafflagen (fr. o. m. den 1 januari 1965 20 kap. brottsbalken) utan även i andra fall.

UFL:s bestämmelser om tystnadsplikt, vilka återfinns i 24 § andra stycket, innehåller att vad försäkringsinspektionens företrädare vid granskning av böcker, räkenskaper och andra handlingar må ha erfarit angående enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden inte får yppas för allmänheten.

Försäkringsinspektionen

Såvitt avser *skyldigheten att lämna inspektionen upplysningar* påpekar inspektionen i skrivelsen att, eftersom FL äger tillämpning endast på inhemska försäkringsbolag, bestämmelserna i 287 a § FL inte torde vara tillämpliga på aktiebolag, vars verksamhet uteslutande har till föremål att biträda en eller flera utländska försäkringsanstalter vid rörelsen här i riket

och inte heller på tarifförening, som uteslutande består av utländska försäkringsanstalter som driver försäkringsrörelse här. Dessa bestämmelser torde vidare enligt inspektionen inte heller vara tillämpliga på skaderegleringsnämnd, villkorsnämnd eller annat liknande organ, som uteslutande biträder en eller flera utländska försäkringsanstalter vid rörelsens bedrivande i Sverige. Inspektionen framhåller att för tillsynen över den enskilda försäkringsverksamheten i Sverige föreligger behov av att kunna infor dra upplysningar från och kunna inspektera inte bara aktiebolag, tarifföreningar, skadereglerings- och villkorsnämnder m. m. som biträder svenska försäkringsbolag utan även sådana som biträder utländska försäkringsanstalter som driver försäkringsrörelse här i riket. Inspektionen föreslår därför, att till UFL fogas en ny paragraf, benämnd 24 a §, av innehåll att skyldighet enligt 24 § första stycket sista ledet att lämna upplysningar och hålla tillgångar och handlingar tillgängliga för granskning åligger även styrelsen och verkställande direktören i aktiebolag vars verksamhet uteslutande har till föremål att biträda utländsk försäkringsanstalt, som här i riket driver försäkringsrörelse, så ock ordförande och verkställande direktör eller motsvarande befattningshavare i tarifförening, skaderegleringsnämnd, villkorsnämnd eller annat liknande organ, som biträder anstalt som nyss sagts vid rörelsens bedrivande.

Inspektionen framhåller vidare att på samma sätt som skedde vid införandet av 287 a § FL införandet av den förordade 24 a § UFL synes böra föranleda ett utbyggande av 35 § UFL med en bestämmelse om straff (dagsböter eller fängelse) för den som jämlikt 24 a § lämnar upplysning enligt 24 § första stycket sista ledet och därvid uppsåtligen eller av vårdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift.

Även den nu i 24 § första stycket sista ledet UFL intagna bestämmelsen om *vem som på inspektionens vägnar äger granska försäkringsbolags tillgångar och handlingar* liksom reglerna i 24 § andra stycket om *tystnadsplikt* anser inspektionen böra ändras i överensstämmelse med vad som nu gäller enligt FL.

Remissyttrandena

Vid remissbehandlingen har inte framkommit några erinringar mot försäkringsinspektionens förslag beträffande konsekvensändringarna. På ett flertal håll har man tvärtom betonat angelägenheten av att denna anpassning kommer till stånd.

Departementschefen

Försäkringsföretags verksamhet här i riket regleras av FL såvitt avser svenska bolag och av UFL när det gäller utländska försäkringsanstalter.

De båda lagarna har gemensamma huvudprinciper men också betydelsefulla olikheter.

År 1961 vidtogs ändringar i FL varigenom olikheterna kom att ytterligare markeras.

Försäkringsinspektionen har hemställt att 1961 års ändringar i FL, såvitt de rör förhållanden som har betydelse även för utländska försäkringsanstalters verksamhet här i riket, nu måtte följas av motsvarande ändringar i UFL.

Jag delar i princip försäkringsinspektionens uppfattning, vilken inte mött invändningar under remissbehandlingen, att 1961 års ändringar i FL bör genomföras även i UFL. De skäl, som föranledde dessa ändringar i FL, finns närmare redovisade i prop. 1961: 171 (L¹U 51; rskr 388).

Bortsett från smärre redaktionella jämkningar, som jag kommer att närmare behandla i specialmotivering i ett följande avsnitt, förordar jag sålunda att de av försäkringsinspektionen föreslagna lagändringarna i denna del genomföres. Jag vill emellertid göra undantag på en punkt, nämligen i fråga om behörigheten att medge utländsk försäkringsanstalt rätt att driva annan rörelse än försäkringsrörelse. Att lämna sådant medgivande bör med hänsyn till de särskilda förhållanden som föreligger beträffande utländska rättssubjekt vara förbehållet Kungl. Maj:t, som emellertid bör kunna delegera uppgiften till försäkringsinspektionen när det gäller mer rutinbetonade ärenden.

Depositionsbestämmelserna

Allmänt

De flesta länder i vilka enskild försäkringsverksamhet förekommer ser som en av de angelägnaste uppgifterna för försäkringslagstiftningen att i möjligaste mån skydda det försäkrade intresset mot bristande förmåga hos försäkringsgivaren att fullgöra ingångna förpliktelser. Trots denna enhetlighet i målsättningen föreligger dock mycket stora olikheter mellan olika länder vad beträffar synen på det lämpligaste sättet att lösa denna uppgift. I sammanhanget bör nämligen ihågkommas, att de regler som förestavats av syftet att skydda försäkringstagarintresset ofta innebär mer eller mindre långtgående inskränkningar i försäkringsföretagens ekonomiska rörelsefrihet. Inte minst av detta skäl har frågans internationella aspekter uppmärksammats inom OECD, vars liberaliseringsprogram på kapitalmarknadsområdet föranlett särskilt intresse för ett studium av medlemsstaternas interna försäkringslagstiftning.

En undersökning som år 1963 verkställdes inom OECD:s försäkringskommitté (Supervision of private insurance in Europe) erbjuder en provkarta på olika regler med syfte att skydda försäkringstagarintresset. Undersökningen omfattar alla för enskild försäkringsverksamhet gällande regler, vil-

ka uppdelats i kategorier allteftersom de berör legala, finansiella, bokföringsmässiga, tekniska eller ekonomiska förhållanden. I detta sammanhang ämnar jag endast uppehålla mig vid de regler som rör finansiella förhållanden.

Vanligt i skyddssystemet är att de s. k. tekniska reserverna, d. v. s. ett försäkringsföretags på försäkringstekniska grunder beräknade avsättning för att kunna möta utfallet av utbetalningar, omgärdats med bestämmelser. Sålunda kan exempelvis anges hur dessa reserver skall beräknas eller föreskrivas åtgärder i syfte att säkerställa dem. För vårt lands vidkommande finns bestämmelserna på detta område i vad avser svenska företag bl. a. i 262 § 1 mom. samt 274 och 276 §§ FL. Den förstnämnda paragrafen omtalar hur försäkringsfond skall beräknas och de båda senare innehåller placeringsbestämmelser såvitt avser försäkringsfonden för livförsäkring. En till sin natur likartad men till sin utformning något annorlunda placeringsregel gäller även för utländska företags livförsäkringsverksamhet här i riket, se 13 och 15 §§ jämfört med 10 § andra stycket UFL.

En annan i skyddssystemet ingående form är initialgarantier, d. v. s. deposition av tillgångar innan verksamheten igångsättes. Olika typer av sådana depositioner förekommer. Man brukar göra en uppdelning mellan *f a s t a* och *r ö r l i g a* depositioner. Med fasta förstås sådana som kvarstår oförändrade oberoende av rörelsens omfattning. De rörliga depositionerna kan stå i relation till de tekniska reserverna eller till premieinkomsten. Ibland praktiseras en kombination av fasta initialdepositioner och, när rörelsen nått en viss omfattning, utfyllnad med nyssnämnda slag av rörliga depositioner. I ett sådant fall kan den rörliga depositionen lämpligen benämnas *t i l l ä g g s d e p o s i t i o n*. Belgien, Irland, Italien, Luxemburg, Portugal, Spanien, Schweiz och Turkiet har samma depositionsregler för inhemska och utländska försäkringsföretag. Danmark, Frankrike, Island, Nederländerna, Norge och Tyskland kräver emellertid, liksom Sverige, depositioner av det slag varom här är fråga endast av utländska företag.

Det inom ramen för OECD:s liberaliseringsstadga upprättade försäkringsannexet innehåller bl. a. en allmän målsättning, som Sverige bundit sig vid.¹ Innebörden härav är bl. a. att depositioner skall hållas så låga som möjligt och vara avsedda endast för försäkringstagarnas säkerhet.

Gällande bestämmelser i Sverige

Såsom nyss i korthet antytts gäller för utländska försäkringsföretag dels i likhet med stadgandena för svenska företag placeringsbestämmelser såvitt

¹ Texten lyder: Present and future statutory and administrative controls of insurance in each Member State shall keep to as low a figure as possible the amounts required from insurers from other Member States as guarantees in order to prevent the dispersal of the insurers' assets, insofar as this is compatible with the protection of policy holders and other claimants. Guarantee deposits shall have no other aim than such protection.

avser försäkringsfonden för livförsäkring dels till skillnad mot reglerna för svenska företag föreskrifter om initialdeposition.

Beträffande initialdeposition gäller enligt 6 § första stycket 5 UFL att koncessionsansökan skall vara åtföljd av bevis att försäkringsanstalten på sätt och under villkor, som av försäkringsinspektionen godkännes, i riksbanken har nedsatt i obligationer, utfärdade av svenska staten, ett belopp av 100 000 kr. för livförsäkring, samma belopp för brandförsäkring eller sjöförsäkring, ett belopp av 200 000 kr. för trafikförsäkring och ett belopp av 50 000 kr. för varje annat slag av försäkring. Vad sålunda blivit nedsatt får enligt 16 § UFL användas endast till gäldande dels av fordringar på grund av försäkringsavtal, som tillhör anstaltens rörelse här i riket, dels av böter, viten, avgifter och ersättningar som i anledning av denna rörelse må åläggas anstalten, generalagenten eller av anstalten utsett ombud som avses i 27 § UFL, dels ock, i händelse av särskild administration av anstalts livförsäkringsrörelse här i riket, av administrationsboets fordran hos anstalten. Det sammanlagda belopp som de utländska försäkringsanstalterna i Sverige för närvarande jämlikt 6 § UFL är skyldiga att ha nedsatt i riksbanken uppgår enligt uppgift till i runt tal 9 milj. kr.

Placeringsbestämmelserna rörande de tekniska reserverna återfinns som jag tidigare nämnt i 13 och 15 §§ UFL. Bestämmelserna gäller endast livförsäkringsverksamhet (jfr 10 § andra stycket). Enligt 13 § skall försäkringsfonden med tillägg av det belopp, varmed en tjugondel av fonden må överstiga vad försäkringsanstalten enligt 6 § nedsatt i riksbanken för livförsäkring, på närmare angivet sätt redovisas i värdehandlingar m. m. Jämlikt 15 § skall värdehandlingarna förvaras här i riket avskilda från anstaltens övriga tillgångar och under minst två lås med olika nycklar, av vilka en innehas av ett av försäkringsinspektionen förordnat ombud. Inspektionen kan dock på framställning av anstalten medge att värdehandlingarna i stället, på sätt och under villkor som av inspektionen bestämmes, sättes i särskilt förvar i riksbanken eller annan bank. I de sålunda förvarade handlingarna åtnjuter försäkringstagarna panträtt såsom i handfången pant till säkerhet för fullgörandet av anstaltens på försäkringsavtalen grundade förbindelser.

För de utländska försäkringsanstalter, som erhållit koncession att här i riket meddela trafikförsäkring, har i koncessionsvillkoren av Kungl. Maj:t föreskrivits, att det åligger anstalten att redovisa regleringsfonden i trafikförsäkring i av försäkringsinspektionen godkända värdehandlingar, vilka skall deponeras här i riket på sådana villkor, att anstalten inte kan förfoga över dem utan inspektionens medgivande.

Enligt 1 § första stycket lagen den 10 april 1959 (nr 74) med vissa bestämmelser om utländsk försäkringsrörelse här i riket vid krig m. m. skall vid krig vissa särskilda, i lagen upptagna bestämmelser rörande utländska

försäkringsanstalter gälla. Dessa bestämmelser kan också sättas i tillämpning vid krigsfara, vari riket befinner sig, eller om eljest utomordentliga av krig föranledda förhållanden föreligger (1 § andra och tredje styckena). En sådan bestämmelse finns i 2 §, som stadgar att om anledning finns att antaga, att utländsk försäkringsanstalt, som driver försäkringsrörelse här i riket enligt UFL, på grund av krigsförhållanden inte kommer att infria här ingångna förbindelser till försäkringstagare, Kungl. Maj:t äger förbjuda anstalten att under den tid då bestämmelserna i paragrafen äger tillämpning bedriva verksamheten här i riket.

Försäkringsinspektionen

Efter att ha redogjort för UFL:s regler påpekar inspektionen att i n i t i a l d e p o s i t i o n e r n a s b e l o p p, utom för trafikförsäkringens del, varit oförändrade sedan år 1904. Beloppet för trafikförsäkringen höjdes den 1 juli 1929. Den minskning av penningvärdet, som skett under åren, har medfört att de garantier som depositionsbeloppen skänker är avsevärt mindre i dag än vad som var fallet vid UFL:s tillkomst år 1950. Om man utgår från levnadskostnadsindex exklusive skatter och sociala förmåner, finner man nämligen, framhåller inspektionen, att 100 000 kr. i december 1950 motsvarar 167 000 kr. i januari 1963. Ännu mycket större är försämringen av säkerheten om man gör en jämförelse med förhållandena åren 1929 och 1904. Till belysning härav nämnes att, mätt på motsvarande sätt, 100 000 kr. i juni 1929 motsvarade 264 000 kr. i januari 1963 och 100 000 kr. den 1 januari 1904 515 000 kr. i januari 1963.

Inspektionen anför vidare i skrivelsen att den nu har övervägt bestämmelserna i UFL angående depositionskyldighet för utländska försäkringsanstalter och framlägger följande synpunkter.

För de utländska försäkringsanstalter, som driver försäkringsrörelse i Sverige, är regelmässigt den svenska rörelsen endast en ringa del av den totala försäkringsrörelse som vederbörande anstalt bedriver. Huvudparten av ifrågavarande anstalters tillgångar och skulder hänför sig således till en verksamhet, som icke äger anknytning till Sverige och som icke är underkastad svensk lagstiftning eller svensk kontroll. Detta förhållande medför att den reglering i lag och den tillsyn, som vårt land genomfört beträffande utländska försäkringsanstalters direktförsäkringsverksamhet i Sverige, icke kan ge anstalternas svenska försäkringstagare samma rättsliga garantier som den svenska försäkringsbolagslagstiftningen och försäkringsbolagstillsynen ger försäkringstagarna i svenska försäkringsbolag. Visserligen gör koncessionssystemet det möjligt att tillse att endast välkända och till synes välkonsoliderade utländska försäkringsanstalter erhåller tillstånd att driva försäkringsrörelse här i riket. De uppgifter, som i koncessionssammanhanget och senare erhålles om de utländska anstalternas ekonomiska ställning, är emellertid icke tillräckliga för att ge den svenska försäkringsinspektionen en fullständig bild av varje anstalts ekonomi. Det är

icke uteslutet att en utländsk försäkringsanstalts ekonomi så småningom undermineras utan att detta kommer till den svenska försäkringsinspektionens kännedom. Försäkringsrörelselagstiftningen och försäkringsbolags-tillsynen i varje anstalts hemland är av mycket stor betydelse för de svenska försäkringstagarna i utländska anstalter. Då försäkringsrörelselagstiftning-
en och tillsynen över försäkringsanstalterna är olika utvecklade och ut-
formade i skilda länder, blir därigenom det skydd, som de svenska försäk-
ringstagarna i utländska anstalter åtnjuter, ganska varierande.

Vad nu sagts innebär icke att det normalt är förenat med särskild risk att teckna försäkring i utländsk försäkringsanstalt som är koncessionerad här i riket. Understrykas bör att de utländska anstalterna i Sverige under de senaste trettio åren samtliga fullgjort sina förpliktelser mot de svenska försäkringstagarna. Icke ens förhållandena på kontinenten under och närmast efter det andra världskriget medförde att de svenska försäkringsta-
garna i de utländska anstalter, som med vederbörligt tillstånd drev försäk-
ringsrörelse här, ej erhöll full betalning. Detta berodde dock på alldeles sär-
skilda förhållanden. Efter det första världskriget synes vissa svenska för-
säkringstagare ha lidit förluster. Det ligger i sakens natur, att om en ut-
ländsk försäkringsanstalts hemland råkar i krig eller i en annan speciell
krissituation, detta medför särskilda risker för anstaltens svenska försäk-
ringstagare.

Då i det föregående framhållits att svenska försäkringstagare i utländska försäkringsanstalter icke genom svensk lagstiftning kan få samma rättsliga garantier som den svenska försäkringsbolagslagstiftningen ger försäkrings-
tagarna i svenska försäkringsbolag, innebär detta icke att svensk lag helt saknar möjlighet att skapa garantier. Tvärtom ger UFL på flera olika sätt de svenska försäkringstagarna ett speciellt skydd, även om skyddet av för-
ut anförda skäl icke kan bli lika fullständigt som för svenska försäkrings-
bolags del. En viktig del av det skydd som anordnas från svensk sida är de bestämmelser som UFL innehåller beträffande skyldighet för utländska försäkringsanstalter att deponera vissa tillgångar i Sverige.

Depositionsbestämmelserna ger uttryck åt tanken att de svenska försäk-
ringstagarnas och det allmännas intresse kräver att de utländska försäk-
ringsanstalterna, som har sin huvudsakliga förmögenhet på annat håll, har vissa tillgångar bundna i vårt land till säkerhet för olika förpliktelser som anstalterna har gentemot den svenska staten och försäkringstagarna här. Depositionskravet torde framför allt ha betydelse vid en solvens- eller lik-
viditetskris för utländsk försäkringsanstalt och vid transfereringssvårig-
heter under orostider.

På grund av penningvärdeförsämringen har det reella värdet av de ut-
ländska försäkringsanstalternas depositioner undan för undan sjunkit, framhåller inspektionen sammanfattningsvis. Depositionernas betydelse så-
som säkerhet för anstalternas svenska försäkringstagare har därigenom väsentligt minskat. Då UFL bör anses ha till huvuduppgift att ge de svenska försäkringstagarna i utländska försäkringsanstalter, som bedriver rörelse här i riket, vissa garantier för anstalternas fullgörande av ingångna för-
säkringsavtal, synes starka skäl tala för en omedelbar höjning av de sam-
manlagda belopp som de utländska försäkringsanstalterna har att depo-
nera här i riket.

I fortsättningen kommer inspektionen in på depositionsfrågan i förhållande till OECD:s liberaliseringsstadga och hävdar att denna samt försäkringsannexet inte torde lägga något formellt hinder i vägen för en skärpning av depositionskravet. Inspektionen påpekar att de svenska depositionskraven, såvitt avser skadeförsäkring, är väsentligt mindre långtgående än motsvarande krav i en del andra länder, som utöver de fasta initialdepositionerna inte sällan fordrar rörliga depositioner beräknade i relation till rörelsens omslutning (premieinkomsten) eller till de tekniska reserverna.

Inspektionen anför vidare.

För de svenska försäkringsbolagens del finnes i FL inga andra depositionskrav än bestämmelserna rörande specialredovisning och pantsättning av försäkringsfonden i livförsäkring och annan personförsäkring, som följer de särskilda bestämmelserna angående livförsäkring, och i vissa fall även av säkerhetsfonden i dylik försäkring. Bland OECD-länderna finns flera, som genomgående ställer samma depositionskrav på inhemska och utländska försäkringsbolag. Från dessa länders sida har man vid förhandlingarna inom OECD understundom försökt göra gällande att det skulle innebära en diskrimination att i detta hänseende behandla inhemska och utländska bolag olika. En sådan argumentering har alltid bestämt avvisats från svensk sida liksom också från de övriga länders sida som följer samma linje som Sverige. Inspektionen har inte heller nu någon anledning att föreslå en utvidgad depositionsskyldighet för svenska försäkringsgivare. De svenska försäkringsbolagen har i stort sett alla sina tillgångar placerade i Sverige, och försäkringsinspektionen skulle omedelbart ingripa, därest ett svenskt försäkringsbolag i en utsträckning, som ej är förenlig med försäkringsstagarnas intresse, skulle placera sina medel utanför Sverige.

Inspektionen övergår härefter till att behandla frågan om införande av tilläggsdepositioner och anför att de nuvarande fasta depositionerna enligt 6 § UFL inte står i någon relation till rörelsens omfattning här i riket. Inspektionen erinrar därvid om att för sådan personförsäkring som är underkastad de särskilda bestämmelserna i UFL rörande livförsäkring den fasta initialdepositionen kompletteras med särskild pantsättning av värdehandlingar (se 13 och 15 §§) så att det sammanlagt för sådan försäkring finns värdehandlingar deponerade i Sverige till ett värde som minst motsvarar försäkringsfonden för sådana försäkringar (ersättningsreserv, premiereserv och tilldelad återbäring) förstärkt med ett tillägg om fem procent. Starka skäl talar enligt inspektionens uppfattning för att utländska försäkringsanstalters skyldighet att ställa säkerhet i Sverige i form av värdehandlingar bör — på samma sätt som i flera andra europeiska länder — även i fråga om andra försäkringsgrenar än sådana som omfattas av bestämmelserna i 13 och 15 §§ UFL i viss utsträckning ställas i relation till omfattningen av den här i riket bedrivna direktförsäkringsverksamheten.

Under diskussionen av frågan om införande av tilläggsdepositioner framhåller inspektionen vidare.

Vid utformningen av depositionsbestämmelserna bör också beaktas den utveckling som ägt rum beträffande försäkringsformerna i Sverige. Försäkringsbolagen tillhandahåller numera allmänt ett flertal olika försäkringsformer (brand-, ansvarighets-, inbrotts-, stöld- och rån-, vattenledningsförsäkring etc.) i ett och samma försäkringsbrev. Standardiserade kombinationsförsäkringar av denna typ finnes numera bl. a. för hem, villor, sportstugor, fastigheter, lantbruk, butiker och småföretag. Utvecklingen på området är ännu icke avslutad. För att de utländska försäkringsanstalterna här i riket skulle kunna konkurrera på lika villkor med de svenska försäkringsbolagen har anstalterna i fråga i stor utsträckning efter därom gjorda ansökningar beviljats koncession för ett flertal försäkringsgrenar, som de tidigare icke hade något intresse av men som de nu behöver därför att moment från dessa försäkringsgrenar ingår i de nya kombinationsförsäkringarna. Härvid har anstalterna haft att deponera i 6 § UFL angivna belopp för varje försäkringsgren, varmed koncessionen utvidgats. Härigenom har depositionerna för vissa försäkringstyper, som innefattar moment från ett stort antal försäkringsgrenar, blivit omotiverat höga om man jämför dem med depositionerna för andra försäkringstyper som blott innesluter en eller annan försäkringsgren.

Beaktas bör vidare att den framtida utvecklingen av det ekonomiska samarbetet med andra länder kan — även om vi, såsom försäkringsinspektionen finner angeläget, i stort sett lyckas bevara behovsprövningsprincipen inom försäkringsrörelselagstiftningen — komma att leda till en friare koncessionsgivning än hittills. Vid en mindre restriktiv behovsprövning kommer de i UFL föreskrivna depositionerna att få större reell betydelse än hittills.

Det är väl bekant att inom OECD diskuterats möjligheten att utarbeta vissa s. k. solvenstester, och de undersökningar som företagits i denna fråga kan tänkas syfta till en rekommendation eller överenskommelse om att försäkringsbolag, som uppfyller solvenstestkraven, skall kunna påräkna i allt fall en välvillig behandling, därest de ansöker om koncession i annat medlemsland. Av naturliga skäl måste samma problemställning framträda också inom EEC, fastän närmare kunskap härom saknas. Även om det möter stora svårigheter att utarbeta solvenstester som är objektivt grundade och tar hänsyn till samtliga relevanta faktorer, torde man böra räkna med möjligheten att en rekommendation eller överenskommelse om solvenstest så småningom kommer till stånd. Förekomsten av en internationellt mer eller mindre accepterad solvenstest kan då komma att åberopas till stöd för krav på avskaffande av depositioner för utländska försäkringsanstalter. I ett sådant läge kan det vara lättare att försvara sådana depositioner, som i en eller annan form står i relation till de tekniska reserverna för rörelsen i vederbörande land. Det kan sålunda framdeles komma att framstå såsom en svaghet, att bestämmelserna i UFL om skyldighet för utländska försäkringsanstalter att ställa säkerhet i Sverige i form av värdehandlingar endast avser fasta initialdepositioner när fråga är om andra försäkringsgrenar än sådana som beröres av 13 och 15 §§ UFL.

Erinras må också därom att trots att de nuvarande depositionsbestämmelserna i 6 § UFL i verkligheten är föga betungande för sådana utländska försäkringsanstalter, som här i landet lyckats utveckla en rörelse av betydelse, erfarenheten har visat, att det ofta är svårt att utåt vinna förståelse för detta faktum och att det är vida lättare att vinna förståelse för behovet av depositioner, som står i relation till de tekniska reserverna för rörelsen i landet.

Inspektionen lämnar i fortsättningen förslag till principiell lösning av depositionsfrågan i enlighet med inspektionens i det föregående redovisade uppfattning. Förslaget innebär att 6 § UFL även framdeles skall innehålla bestämmelser om *initialdeposition* och om storleken härav. Denna bestämmelse avses emellertid skola kompletteras med ett nytt stadgande som skall medföra skyldighet att för annan försäkringsverksamhet än sådan som omfattas av 13 och 15 §§ UFL göra *tilläggsdeposition* när rörelsen nått viss omfattning. Föreskrifterna bör enligt inspektionen utformas så att tilläggsdepositionen i princip kommer att stå i relation till de tekniska reserverna för ifrågavarande rörelse här i riket.

Om bestämmelserna utformas på lämpligt sätt, kan genom en sådan konstruktion vinnas på en gång att försäkringstagarnas säkerhet förbättras, att en skälig avvägning åstadkommes mellan depositionskraven gentemot utländska försäkringsanstalter med betydande rörelse i Sverige och depositionskraven gentemot anstalter med mycket liten verksamhet här samt att depositionsstorleken i avsevärt mindre utsträckning än nu blir beroende av antalet försäkringsgrenar, som ingår i de av anstalterna meddelade försäkringarna, framhåller inspektionen och anför.

Införes generellt en tilläggsdeposition som i princip kommer att stå i relation till de tekniska reserverna för rörelsen här i riket, synes kravet på initialdeposition enligt 6 § UFL i stor utsträckning kunna uppmjukas. Initialdepositionen får då i huvudsak blott karaktären av en minimideposition som utländsk försäkringsanstalt, vilken vill driva verksamhet här i riket, måste ställa dels för att visa att koncessionsansökningen är allvarligt menad dels också för att det redan från början och oberoende av den framtida utvecklingen av rörelsen skall här i landet finnas viss säkerhet för försäkringstagarnas m. fl. fordringar. Växer utländsk försäkringsanstalts rörelse här till en mera betydande omfattning, griper reglerna om tilläggsdeposition in, och fortsätter rörelsens tillväxt, kommer depositionsstorleken enligt 6 § UFL att undan för undan bli en allt mindre del av den sammanlagda säkerheten som jämlikt UFL skall finnas här i riket för att trygga försäkringstagarnas m. fl. fordringar. Anledning synes icke heller finnas att i den utsträckning som nu är fallet göra storleken av depositionsstorleken enligt 6 § UFL beroende av antalet försäkringsgrenar som beröres av den tilltänkta rörelsen. Såsom förut nämnts är det önskvärt att en rörelse innefattande kombinationsförsäkringar med moment från ett flertal försäkringsgrenar inte skall kräva en deposition som är omotiverat hög i jämförelse med depositionsstorleken för en rörelse omfattande försäkringstyper som blott innesluter en eller annan försäkringsgren.

Beträffande initialdepositionsstorleken föreslår inspektionen för livförsäkring ett belopp på 100 000 kr. och för annan försäkring ett belopp på 200 000 kr. Med livförsäkring anser inspektionen lämpligen böra likställas sådan personförsäkring av annat slag, som drives med iakttagande av de särskilda bestämmelserna angående livförsäkring. I inspektionens framställning heter det vidare.

En utländsk försäkringsanstalt som här i riket meddelar livförsäkring eller annan sådan personförsäkring som nyss nämnts eller både livförsäkring och dylik personförsäkring skall således enligt inspektionens förslag ha gjort en initialdeposition av 100 000 kronor. Utländsk försäkringsanstalt som driver annan försäkring än nu nämnts skall ha gjort en initialdeposition av 200 000 kronor. Huruvida ifrågavarande försäkringsrörelse omfattar en eller flera försäkringsgrenar har ingen betydelse för depositionens storlek. På grund av den utländska försäkringsrörelsens sammansättning i Sverige kommer enligt försäkringsinspektionens förslag initialdepositionen vanligen att uppgå till 200 000 kronor. I de sällsynta fall där en utländsk försäkringsanstalt meddelar både livförsäkring i ovan angivna vidsträckta bemärkelse och annan försäkring kommer initialdepositionen att uppgå till 300 000 kronor. Ingen ändring avses i nu gällande praxis att meddelandet av s. k. skadelivräntor icke förutsätter deposition för livförsäkring enligt 6 § UFL men väl specialredovisning och pantsättning enligt 13 och 15 §§ UFL.

För de nuvarande utländska försäkringsanstalterna i Sverige kommer vid ett genomförande av inspektionens förslag depositionen enligt 6 § UFL att sjunka från cirka 9 milj. kronor till i runt tal 6 milj. kronor.

De av inspektionen förordade bestämmelserna om initialdepositioner har föranlett inspektionen att föreslå ändring i UFL dels av den nuvarande 2 § tredje stycket, motsvarande inspektionens förslag till 2 § 2 mom. tredje stycket, dels av 6 § första stycket 5.

Inspektionen behandlar i framställningen vissa frågor om *u n d a n t a g* vid tillämpningen av initialdepositionsreglerna.

Först nämner inspektionen det fall då ett utländskt företag här i riket endast bedriver *rörelse avseende försäkring för resor i utlandet*. I sådana fall kan den föreslagna initialdepositionen förefalla olämpligt hög, anser inspektionen och tillägger.

Svenskarna företager numera i mycket stor utsträckning turist- och affärsresor till utlandet. Härvid har resenärerna i allmänhet behov av reseförsäkringar. Reseförsäkringarna har ofta formen av kombinationsförsäkringar, innefattande moment från ett flertal olika försäkringsgrenar. En reseförsäkring kan exempelvis innehålla sjuk- och olycksfallsförsäkrings-, resgods-försäkrings- och ansvarighetsförsäkringsmoment. I den mån resenären färdas i bil har han också ofta behov av särskild försäkring för bilen. Utvecklingen synes gå i riktning mot allt mera omfattande reseförsäkringar.

Det ligger i sakens natur att när det gäller försäkringar för resor i annat land en försäkringsanstalt från det landet kan ha särskilt goda förutsättningar att lämna försäkringstagarna en god service och snabb skadereglering på platsen. Det kan därför i viss utsträckning vara ett svenskt intresse att här i landet finnes företrädare för utländska försäkringsanstalter, som meddelar försäkringar för resor i annat land än i Sverige. En etablering i Sverige av utländska försäkringsanstalter, vilkas verksamhet här i riket är begränsad till meddelande av försäkringar för resor i utlandet, försvåras därav att depositionskravet i 6 § UFL även efter den reform som inspektionen ovan föreslagit kan framstå såsom alltför strängt för en mindre rörelse av nu ifrågavarande begränsade typ.

Inspektionen föreslår sålunda, att om en utländsk försäkringsanstalts rörelse i Sverige omfattar endast försäkringar för resor i utlandet, möjlighet skall finnas för inspektionen att låta anstalten deponera ett lägre belopp enligt 6 § UFL än vad som följer av inspektionens förslag i det föregående. En bestämmelse av detta innehåll har i inspektionens författningsförslag införts i 6 § första stycket 5.

Inspektionen anser, att beslut om sådant godtagande av lägre belopp bör kunna återkallas, om rörelsen får större omfattning än som förutsatts eller om andra skäl därtill finnes. Bestämmelse härom har intagits i ett nytt tredje stycke i 6 § UFL.

Vidare upptager inspektionen de i föregående avsnitt under c) omnämnda typerna av *rena riskförsäkringar*, beträffande vilka föreslagits möjlighet till undantag från livförsäkringsbestämmelserna. Inspektionen anser att spørsmålet huruvida undantag bör beviljas från initialdepositionskravet bör bedömas med hänsyn till föreliggande förhållanden och anför vidare.

Bedriver en utländsk försäkringsanstalt endast sådan försäkring, för vilken enligt inspektionens förslag initialdepositionen utgör 100 000 kr., och vill anstalten bedriva en del av rörelsen utan tillämpning av de särskilda bestämmelserna angående livförsäkring, torde ingen initialdeposition av 200 000 kr. för »annan försäkring» kunna krävas. Av 15 a §, som innehåller inspektionens förslag i fråga om tilläggsdepositioner, torde i detta fall följa, att för den rörelse som bedrivs utan tillämpning av de särskilda bestämmelserna angående livförsäkring tilläggsdeposition skall ske utan något avdrag för initialdeposition. Önskar däremot en utländsk försäkringsanstalt, som icke hittills bedrivit livförsäkring och som gjort en initialdeposition av 200 000 kr. för annan försäkring än livförsäkring, bedriva någon speciell form av livförsäkring, exempelvis livförsäkringsmomentet i avbetalningsförsäkring, utan tillämpning av de särskilda bestämmelserna i UFL om livförsäkring, torde dispensen lämpligen böra givas det innehållet att även i fråga om initialdepositionen ifrågavarande livförsäkringsform räknas såsom annan försäkring än livförsäkring.

Den av inspektionen föreslagna tilläggsdepositionen för annan försäkring än sådan som omfattas av 13 och 15 §§ UFL synes inspektionen inte lämpligen böra vara så hög att vid en mera betydande rörelse det sammanlagda depositionskravet motsvarar fulla premie- och ersättningsreserverna för ifrågavarande slag av försäkringar. Inspektionen framhåller vidare att, även om det i andra länder förekommer exempel på att man ställer så långtgående depositionskrav, det i en tid, då de internationella strävandena inriktas på liberaliseringar, hjuder emot att genomföra en ordning som skulle medföra en så kraftig ökning av depositionerna för utländska försäkringsanstalter. Enligt inspektionens uppfattning bör man vid försäkring av nu ifrågavarande slag sålunda inte gå längre än att kräva att vid en mera betydande rörelse depositioner finnes här i riket motsvarande en del av premie- och ersättningsreserverna.

Inspektionen anför härom vidare.

Det teoretiskt riktiga skulle vara att tilläggsdepositionen vid envar tidpunkt motsvarade en bestämd andel av summan av premie- och ersättningsreserverna. En sådan ordning skulle emellertid vara opraktisk, därför att reserverna ofta starkt varierar under löpande år och det dessutom möter stora svårigheter att avgöra och att kontrollera vad som är den riktiga reserven vid varje tidpunkt.

Det synes icke heller vara praktiskt att sätta tilläggsdepositionen i relation till premie- och ersättningsreservernas storlek vid utgången av näst-föregående räkenskapsår. Även om vissa beräkningsföreskrifter utfärdades, skulle det vara svårt att komma fram till en verkligt enhetlig reservberäkning. Uppgifter i ämnet inhämtas inte heller för närvarande från de utländska försäkringsanstalterna. Härtill kommer det slumpmässiga förhållandet att summan av de tekniska reserverna just vid räkenskapsårets utgång kan — beroende på skilda faktorer — vara extremt hög eller låg i jämförelse med genomsnittsläget under året.

En mera praktisk lösning synes vara att ställa tilläggsdepositionen i relation till vederbörande utländska försäkringsanstalts premieintäkt för direkt försäkring av nu ifrågavarande slag under föregående räkenskapsår. En sådan konstruktion förekommer också i flera andra länder. Emot en dylik lösning kan visserligen invändas, att relationen mellan premieintäkten och summan av premie- och ersättningsreserverna varierar både mellan skilda försäkringsgrenar och mellan olika försäkringsbolag inom en och samma försäkringsgren. Nämnas må att för de svenska riksbolagens direkta skadeförsäkring i Sverige år 1961 den branschvis framräknade premieintäkten utgjorde lägst 46 % (trafikförsäkring) och högst 135 % (s. k. annan skadeförsäkring och husdjursförsäkring) av summan av premie- och ersättningsreserverna (exkl. allframtidsfond i brandförsäkring och livräntefond). Den sammanlagda ifrågavarande premieintäkten uppgick nämnda år till 77 % av premie- och ersättningsreserverna. Nu ifrågavarande variationer beror på många faktorer, bl. a. premienivåns höjd och den snabbhet med vilken inträffade försäkringsfall blir slutreglerade. Variationerna ifråga synes emellertid icke böra få hindra att tilläggsdepositionen för alla sådana försäkringsbranscher, som icke omfattas av 13 och 15 §§ UFL, och för alla berörda bolag inom dessa branscher sättes i samma relation till premieintäkten för direkt dylik försäkring under föregående räkenskapsår. Denna lösning är nämligen utan tvekan den enklaste och mest praktiska och leder inte till några orimliga konsekvenser, om procentsatsen avväges på lämpligt sätt. Konstruktioner av denna typ förekommer också i utlandet.

Inspektionen finner övervägande skäl tala för att tilläggsdepositionen bör uppgå till *minst en tredjedel av premieintäkten inom riket* under föregående räkenskapsår för direkt försäkring av nu ifrågavarande slag *minskad med beloppet av den initialdeposition, som anstalten nedsatt för sådan försäkring.*

Bestämmelser i ämnet har av inspektionen föreslagits skola intagas i en ny paragraf i UFL, betecknad 15 a §.

Inspektionen lämnar härjämte följande upplysningar.

Räknat på 1961 års premieintäkt kommer en tilläggsdepositionsregel av angivet innehåll att medföra skyldighet för de utländska försäkringsan-

stalterna i Sverige att deponera cirka 12,5 milj. kronor utöver den ovan förordade initialdepositionen av i runt tal 6 milj. kronor. Härigenom skulle anstalternas sammanlagda depositioner komma att stiga med $(12,5 + 6 - 9 =) 9,5$ milj. kronor. Av de utländska försäkringsanstalterna kommer 11 att behöva deponera lägre belopp än tidigare och 17 högre belopp, allt räknat efter 1961 års premieintäkt.

Försäkringsinspektionens förevarande förslag innefattar en betydande höjning av den nuvarande depositionen jämlikt 6 § UFL (9 milj. kronor). Hänsyn bör emellertid tagas till den penningvärdeförsämring som ägt rum efter det att de nuvarande depositionsbeloppen fixerades. Den av försäkringsinspektionen föreslagna höjningen framstår då icke såsom alltför stor och betungande för de berörda utländska försäkringsanstalterna.

Normalt stiger en försäkringsanstalts premieintäkt år från år. Detta gör att en tilläggsdeposition, som står i relation till premieintäkten, undan för undan måste höjas. Med hänsyn till de utländska försäkringsanstalternas ringa antal medför en sådan successiv höjning av depositionen ingen större administrativ omgång.

I fortsättningen berör inspektionen vissa problem som kan uppkomma vid fall av sjunkande premieintäkt eller, vid upphörande av rörelsen, helt bortfall av sådan intäkt. Härom anför inspektionen.

Vid en långsam nedgång av premieintäkten synes det vara möjligt att utan åsidosättande av försäkringstagarnas intressen årligen låta vederbörande utländska anstalt utbekomma den del av tilläggsdepositionen, som på grund av premieintäkts nedgång föregående år går utöver det krav på tilläggsdeposition som angivits i det föregående. Vid en brant nedgång av premieintäkten och ännu mera i det extrema fallet, att premier icke längre inflyter därför att rörelsen i Sverige nedlagts, synes det icke lämpligt att på en gång frigiva en mycket stor del av eller hela tilläggsdepositionen jämlikt 15 a § UFL. Då depositionen enligt 6 § UFL i många fall blivit mindre än förut, skulle nämligen ett omedelbart frigivande av en stor del av eller hela tilläggsdepositionen kunna leda till att säkerheten för försäkringstagarna bleve sämre än hittills, vilket självklart icke är avsikten. Det synes böra överlämnas till försäkringsinspektionen att avgöra i vilken takt tilläggsdepositionen skall utlämnas. Inspektionen bör vid avgörandet i denna fråga taga hänsyn till den nedgång av premie- och ersättningsreserven för försäkringar i Sverige, som anstalten kan redovisa. Hänsyn synes också böra tagas därtill, huruvida anstalten är beredd att ställa annan säkerhet som av inspektionen kan godtagas.

Inspektionen föreslår under åberopande av vad som sålunda anförts att i andra stycket av 15 a § skall föreskrivas att, därest under räkenskapsåret premieintäkten varom här är fråga nedgått, inspektionen skall kunna lämna anstalten tillstånd att utbekomma överskjutande nedsatt belopp.

Vid krig eller krigsfara eller utomordentliga av krig föranledda förhållanden kan, hävdar inspektionen i framställningen, anledning föreligga att kräva en högre tilläggsdeposition än som förordats i det föregående. Inspektionen föreslår därför, att i 2 § lagen den 10 april 1959 med vissa bestämmelser om utländsk försäkringsrörelse här i

riket vid krig m. m. införes ett nytt stycke av innehåll att Kungl. Maj:t äger förordna att under tid, då bestämmelserna i denna paragraf äger tillämpning, tilläggsnedsättning som avses i 15 a § lagen om rätt för utländsk försäkringsanstalt att driva försäkringsrörelse här i riket skall ske med högre belopp än där föreskrives.

Inspektionens avsikt är, att de förordade nya bestämmelserna om initialdeposition och tilläggsdeposition skall vara tillämpliga även på de utländska försäkringsanstalter, som redan med vederbörligt tillstånd driver rörelse här i riket. Någon särskild bestämmelse härom synes enligt inspektionens uppfattning inte erforderlig såvitt angår tilläggsdepositionen. Beträffande initialdepositionen torde, heter det i inspektionens framställning, på grund av det sammanhang, i vilket föreskrifterna om initialdeposition förekommer i 1950 års lag, i *ö v e r g å n g s b e s t ä m m e l s e r n a* till den av försäkringsinspektionen föreslagna ändringslagen böra införas ett stadgande av innehåll att vad i 6 § första stycket 5 sägs om belopp som utländsk försäkringsanstalt skall ha nedsatt i riksbanken skall äga tillämpning jämväl på anstalt som före denna lags ikraftträdande erhållit koncession eller tillstånd att driva försäkringsrörelse här i riket.

Inspektionen berör i det följande sättet för depositionens fullgörande och erinrar till en början om att enligt 6 § UFL i dess nuvarande lydelse krävs att depositionen skall göras i svenska statsobligationer. Detta krav rimmar mindre väl med bestämmelserna i OECD:s försäkringsannex, framhåller inspektionen, och påpekar att Sverige i detta avseende tills vidare garderat sig genom en reservation till den bestämmelse i annexet som säger att inhemska och utländska försäkringsgivare skall behandlas lika såvitt avser val och värdering av investeringar. Det finns, hävdar inspektionen vidare, inte heller från säkerhetssynpunkt någon anledning att ha en regel som säger att endast svenska statsobligationer är depositionsgilla. Även andra värdehandlingar, som vid behov lätt kan förvandlas i penningar, synas böra godtagas. Det torde enligt inspektionen sålunda vara tillfyllest, att i lagrummet angives att depositionen skall ske i värdehandlingar som godkänts av inspektionen. En bestämmelse av detta innehåll har upptagits i inspektionens förslag till ändrad lydelse av 6 § första stycket 5 UFL. Samma regel anser inspektionen böra gälla beträffande den nya tilläggsdepositionen enligt 15 a §. Detta lagrum har av inspektionen utformats i enlighet härmed. Det torde kunna förutsättas, säger inspektionen vidare, att inspektionen i allmänhet kommer att godtaga värdehandlingar av samma typ som svenska försäkringsbolåg utan erinringar från inspektionens sida brukar använda såsom placeringsobjekt.

Inspektionen anför härjämte.

Någon anledning att beträffande livförsäkring och därmed likställd annan personförsäkring ändra bestämmelserna i 13 och 15 §§ UFL synes icke för närvarande föreligga. Icke heller torde det för den obligatoriska trafikför-

säkringens vidkommande finnas skäl att borttaga det i koncessionsvillkoren för utländska försäkringsanstalter upptagna kravet på deposition av värdehandlingar motsvarande den särskilda regleringsfonden i trafikförsäkring. Sistnämnda depositionskrav sammanhänger med den speciella ställning, som regleringsfonden i trafikförsäkring intager både för svenska och utländska försäkringsanstalters del.

I detta sammanhang torde få beröras jämväl frågan om den s. k. skälighetsprincipens utsträckande till att gälla även beträffande försäkringar som meddelas av utländska försäkringsföretag.

Skälighetsprincipen, som kommit till uttryck i FL såvitt avser livförsäkring i 263 § första stycket och i fråga om annan försäkring i 282 § 2 mom., innebär i korthet att kostnaden för försäkringen skall vara skälig med hänsyn till försäkringens art. Motsvarande bestämmelser saknas i UFL.

Inspektionen erinrar om att svårigheter av teknisk natur anförts mot införande av skälighetsprincipen för utländska försäkringsföretag. Med hänsyn bl. a. till den ringa omfattningen av de utländska försäkringsanstalternas verksamhet i Sverige har det enligt inspektionen inte heller förelegat något akut behov av principens inskrivande i UFL. Det kan emellertid, framhåller inspektionen, på sikt bli otillfredsställande att försäkringsrörelselagstiftningen ger uttryck för en skälighetsgrundsats med avseende på svenska försäkringsbolag men saknar motsvarande krav gentemot utländska försäkringsanstalter som driver försäkringsrörelse i Sverige. Enligt inspektionens mening bör därför frågan om skälighetsprincipens införande i någon form i UFL närmare övervägas. Då den internationella utvecklingen på försäkringsrörelselagstiftningens område kan komma att bli av betydelse i sammanhanget, synes dock ytterligare någon tid böra förflyta innan ställning tas. Inspektionen säger sig sålunda inte vara beredd att nu framlägga förslag i detta ämne.

Remissyttrandena

Försäkringsinspektionens förslag till nya depositionsbestämmelser i UFL har under remissbehandlingen varit föremål för delade meningar.

Vissa remissinstanser har lämnat försäkringsinspektionens framställning utan erinran. Till denna kategori hör *riksgäldsfullmäktige, handelskammaren i Visby, Sveriges industriförbund, Sveriges lantbruksförbund och Motororganisationernas samarbetsdelegation.*

Statens krigsförsäkringsnämnd, riksbanksfullmäktige, näringsfrihetsrådet, handelskammaren i Gävle, Folksam, Försäkringsfunktionärernas förbund, Sveriges allmänna exportförening och Sveriges grossistförbund har intagit en positiv inställning till förslaget's huvudgrunder.

Riksbanksfullmäktige anför bl. a. att depositionsbeloppen varit oförändrade såvitt avser trafikförsäkring sedan år 1929 och i övrigt sedan år 1904. In-

träffad penningvärdeförsämring har alltså på ett väsentligt sätt ändrat den reella innebörden av föreskriven depositionsskyldighet, konstaterar fullmäktige. Genom att depositionsbeloppen föreslås skola stå i förhållande till omfattningen av rörelsen i Sverige kan det framlagda förslaget i och för sig sägas innebära en tekniskt rimligare lösning än nuvarande bestämmelser, heter det i fullmäktiges remissyttrande.

Sveriges allmänna exportförening hävdar att vid lagstiftning på näringsrättsliga områden hänsyn måste tas till internationella aspekter. Särskilt viktigt, framhåller exportföreningen, är detta i fråga om sådan lagstiftning, som direkt berör utländska rättssubjekt. Det sagda hindrar naturligtvis inte, fortsätter exportföreningen, att för utländska rättssubjekt som är verksamma i Sverige särbestämmelser kan vara påkallade av interna svenska säkerhets- eller ordningsskäl. Krav på att i vårt land verksamma utländska försäkringsföretag även i fortsättningen skall ställa vissa depositioner till säkerhet för sina förpliktelser synes sålunda i dagens läge väl kunna motiveras på sätt försäkringsinspektionen gjort. I remissyttrandet erinrar exportföreningen vidare om att sådan depositionsskyldighet för utländska försäkringsföretag också föreligger i det stora flertalet främmande länder. Exportföreningen vill emellertid framhålla att utvecklingen efter hand kan föranleda en omprövning av depositionsfrågan.

Sveriges grossistförbund anför.

Försäkringsinspektionen har vidare föreslagit, att depositionsbestämmelserna rörande utländska försäkringsanstalter ändras i vissa avseenden. Vad beträffar detta förslag bör först framhållas, att ett bibehållande i princip av ifrågavarande bestämmelser synes påkallat ur säkerhetssynpunkt och även är motiverat på den grund att liknande depositionsskyldighet för utländska företag i regel även föreligger utomlands. Vi har ej anledning antaga annat än att försäkringsinspektionens förslag till ändringar grundats på en lämplig avvägning av de olika faktorer, som bör beaktas när det gäller att riktigt utforma depositionsbestämmelserna. Vi utgår även ifrån att deras slutgiltiga utformning sker med vederbörligt hänsynstagande till de överväganden i fråga om internationella problemställningar på försäkringsrättens område, som kan komma att äga rum inom OECD.

Statens krigsförsäkringsnämnd framhåller att höjningen av depositionsbeloppen synes utgöra en värdefull förstärkning av det försäkringsskydd som i övrigt förberetts eller är under utredning inom ramen för den beredskapslagstiftning som det åligger nämnden att verkställa enligt lagen om statlig krigsförsäkring med därtill hörande tillämpningsföreskrifter.

Åtskilliga remissinstanser är emellertid negativt inställda. Till denna kategori hör *kommerskollegium* samt *handelskamrarna i Stockholm, Malmö, Göteborg och Luleå*. *Svenska försäkringsbolags riksförbund* och *Svenska livförsäkringsbolags förening*, vilka båda sammanslutningars yttrande biträtts även av *handelskammaren i Norrköping*, *Landsbygdens försäkringsbolags förening*, *Sveriges fastighetsägareförbund* och, i denna del, *Sjöassura-*

dörernas förening. Till samma kategori hör vidare Föreningen av utländska försäkringsbolags generalagenter, Svensk industriförening och Sveriges hantverks- och industriorganisation.

Kommerskollegium anför.

Sedan gammalt upptager UFL den regeln att koncessionen ej får beviljas, med mindre vederbörande utländska företag i närmare angiven ordning deponerat visst belopp. Motsvarande regel saknas såvitt gäller de svenska företagen. Enligt kollegii mening äro de skäl som föranlett dessa särbestämmelser för de utländska företagen bärande med hänsyn till försäkringstagarnas intressen. Likaså delar kollegium inspektionens åsikt, att bestämmelserna framförallt med hänsyn till penningvärdets fall numera icke lämna de svenska försäkringstagarna något särskilt starkt skydd och att dessa därför kunna kräva att berörda bestämmelser i UFL ändras så att deras ursprungliga syfte bättre tillgodoses. Från denna synpunkt saknas anledning att resa invändningar mot de förslag till ändringar av bestämmelserna som inspektionen framlagt. I sin helhet innebär emellertid ändringsförslagen att nuvarande depositioner skulle behöva mer än fördubblas och att sålunda kraven på de utländska företagen skulle komma att avsevärt skärpas. Kollegium anser att det med hänsyn till nuvarande internationella läge vore klokare att icke nu genomföra en sådan skärpning. På grund härav och då det ej framkommit att de svenska försäkringstagarna i praktiken lidit förluster genom de utländska försäkringsanstaltens verksamhet här i riket synes också i detta hänseende utvecklingen böra avvaktas, innan det slutliga ställningstagandet sker; förhållandena äro för ovissa för att man skall kunna bedöma i vilken riktning utvecklingen går. Kollegium biträder därför handelskamrarnas uppfattning, att gällande depositionsregler icke nu böra ändras.

I det gemensamma yttrandet från *Svenska försäkringsbolags riksförbund* och *Svenska livförsäkringsbolags förening* (i fortsättningen citerat som yttrande av riksförbundet) framhålles att i ett skede där branschens internationella förhållanden är stadda under stark omdaning och ovisshet råder om resultaten av pågående liberaliserings- och harmoniseringssträvanden inom skilda internationella organisationer ändringar endast i tvingande fall bör vidtas i reglerna för de utländska bolagens verksamhet. Med hänsyn härtill finner riksförbundet att tidpunkten inte nu är lämplig att vidta ändringar av gällande depositionsbestämmelser.

Riksförbundet anför vidare.

De avväganden som kan komma att göras i anslutning till skilda marknadsplaner och harmoniseringsönskemål bör grundas på strävan att uppnå full reciprocitet i behandlingen av utländska försäkringsgivare i Sverige och svenska försäkringsgivare i utlandet. Det synes med hänsyn härtill finnas starka skäl att avbida resultatet på skilda förhandlingsfronter innan annan ändring i UFL än konsekvensändringar i förhållande till FL vidtages.

Riksförbundet erinrar härefter om de försök att utarbeta s. k. solvens-tester, som pågår inom OECD. Sedan bolag genomgått sådan test skulle

det i princip kunna driva försäkringsrörelse i vilket som helst av de länder som godtagit systemet med en dylik test, framhåller riksförbundet. Försäkringsinspektionen anför även att man torde böra räkna med att en rekommendation eller överenskommelse om solvenstest så småningom kommer till stånd. Den omständigheten att detta inte torde ligga i en alltför avlägsen framtid stärker enligt riksförbundets mening skälen mot att nu vidta någon ändring i depositionsreglerna. Försäkringsinspektionen synes visserligen, heter det i riksförbundets yttrande, vilja förutsätta att depositioner skall kunna krävas även sedan systemet med solvenstest införls. Riksförbundet finner det emellertid knappast sannolikt att så skulle kunna ske.

I och för sig finns mycket som talar för depositioner som på visst sätt står i relation till rörelsens omfång, fortsätter riksförbundet, som vidare anför.

Exempel på dylika depositioner återfinnes i flera europeiska länder. Det bör emellertid framhållas att det av försäkringsinspektionen framlagda förslaget med lägre initialdepositioner än för närvarande icke enbart innebär en förbättring ur försäkringstagarnas synpunkt. De nu i landet koncessionerade utländska försäkringsgivarna skulle visserligen få fullgöra större depositioner än hittills, men det måste även uppmärksammas att nytillkommande utländska försäkringsgivare skulle få en icke oväsentlig lättnad på initialstadiet. Detta skulle kunna medföra att nytillkommande utländsk försäkringsgivare funne lämpligt att låta sin rörelse på den svenska marknaden få en begränsad omfattning och inriktning. Det må vidare understrykas att depositioner — oavsett utformningen — endast i begränsad utsträckning ger försäkringstagarna den säkerhet som är avsedd därmed. En väsentligare åtgärd vore att få till stånd överenskommelser med berörda länder om rätt att i dessa länder verkställa svensk domstols dom. En sådan möjlighet finnes i dag endast i ett mindre antal europeiska länder. Först då möjlighet finnes att låta verkställa svensk domstols dom i utlandet kommer försäkringstagare och skadelidande att ha tillfredsställande säkerhet för försäkringsförpliktelseernas rätta fullgörande. Detta kan komma att med än större skärpa få aktualitet om — såsom försäkringsinspektionen synes förmoda — den framtida utvecklingen kan komma att leda till en friare koncessionsgivning än hittills.

De remissinstanser i övrigt, som uttryckt en negativ inställning till grunddragen i försäkringsinspektionens förslag om nya depositionsbestämmelser, har anført argument av i huvudsak samma innehåll som de som riksförbundet utvecklade. Sålunda anför exempelvis *Föreningen av utländska försäkringsbolags generalagenter*.

Beträffande depositionsbestämmelserna innebär emellertid det nu föreliggande lagförslaget rätt väsentliga förändringar för många av de utländska bolagen i jämförelse med nu gällande ordning, i det man förutom vissa angivna initialdepositioner kräver ytterligare s. k. tilläggsdepositioner, vilka till sin storlek skulle komma att stå i direkt proportion till den samlade premieintäkten i direkt affär.

Föreningen anser, att tidpunkten för framläggandet av ett sådant förslag om skärpning av depositionskraven icke är lämpligt vald, bl. a. mot bakgrunden av de liberaliseringssträvanden för friare handelsutbyte som för närvarande kännetecknar europamarknaden. I OECD:s liberaliseringsstadga och dess försäkringsannex krävs att ev. depositioner skall vara så små som möjligt. Det synes därför Föreningen klokare att avvakta utvecklingen inom de närmaste åren för att sedan på basis härav kunna få en mera tidsenlig struktur på lagbestämmelserna.

Föreningen av utländska försäkringsbolags generalagenter anför dessutom vidare, att några bärande skäl för att man redan nu skall besluta om lagändringar på detta område inte torde kunna anföras, så mycket mindre som den gällande ordningen enligt föreningens uppfattning aldrig givit anledning till bekymmer vare sig hos tillsynsmyndigheterna eller hos försäkringstagarna i de utländska försäkringsbolag, som driver direkt verksamhet i Sverige. Dessutom torde det väl, fortsätter föreningen, förhålla sig så, att försäkringsinspektionen inom ramen för det samarbete, som föreligger mellan tillsynsmyndigheterna i de olika länderna, kan hålla sig väl underlättad om den ekonomiska ställningen hos de utländska bolag, vilka driver affär här i landet.

Bland de detaljfrågor som diskuterats under remissbehandlingen märks först det av försäkringsinspektionen föreslagna *u n d a n t a g e t* för *r e s e f ö r s ä k r i n g s v e r k s a m h e t*. Även bland de remissinstanser som varit gynnsamt inställda till att depositionsbestämmelserna nu ses över har höjts kritiska röster. *Folksam* anför.

Utan någon reservation mot att man därmed på förhand tagit ställning till en ev. koncessionsansökan, har inspektionen uttalat att det i viss utsträckning kunde vara ett svenskt intresse, att i landet funnes utländska försäkringsanstalter, vars verksamhet vore begränsad till att i mindre omfattning meddela försäkring för resor i utlandet. För att medverka till en sådan utveckling vill man att inspektionen skall få rätt att fordra ett lägre depositionsbelopp av anstalter med enbart sådan rörelse.

Motiveringen för det särskilda tillmötesgåendet i detta fall skulle vara att det enligt inspektionens uppfattning låge i sakens natur att försäkring hos en anstalt i det land, där skada inträffar, skulle betyda en god service och snabb skadereglering. Därmed måste inspektionen avse att det utländska företaget skulle kunna bereda försäkringstagarna bättre tjänster än det svenska. Vid sin bedömning bortser inspektionen tydligen ifrån att en stor del av resenärerna vid sina resor färdas genom flera länder, att vid många skador den större delen av skaderegleringen lämpligast sker i hemlandet (sjuk- och olycksfallsskador) och att de svenska bolagen i stor utsträckning har kontakter i utlandet för skadereglering på platsen.

Liknande synpunkter uttalas av *Sveriges allmänna exportförening*.

Svenska försäkringsbolags riksförbund och de remissinstanser som instämt i riksförbundets yttrande och sålunda motsatt sig ändring av nuvarande depositionsbestämmelser har kritiserat detta undantagsförslag sär-

skilt och förmodat att det grundar sig på otillräcklig kännedom om förhållandena i dessa delar. Svenska försäkringsbolag kan lämna sina försäkringstagare all den service i olika hänseenden som de behöver, heter det i riksförbundets yttrande. Detta sker direkt eller genom försäkringsbolagens förbindelser i utlandet. Någon anledning att här särskilt underlätta för utländska bolag att etablera sig på den svenska marknaden finns enligt riksförbundets mening inte. Även riksförbundet påpekar att försäkringsinspektionens resonemang endast gäller det fall att en svensk gör en resa till ett enda utländskt land.

Av övriga remissinstanser, som motsatt sig ändring i depositionsbestämmelserna, har frågan om undantagsbestämmelse för reseförsäkringsverksamhet berörts även av *handelskammaren i Stockholm*, som anfört att eftersom svenska försäkringsbolag genom goda förbindelser i utlandet har möjlighet att lämna fullgod service på detta område anledning saknas till den föreslagna särbehandlingen.

Frågan om depositions gilla värdehandlingar har berörts av *riksbanksfullmäktige* och *Föreningen av utländska försäkringsbolags generalagenter*, som båda instämt i försäkringsinspektionens uppfattning.

Den av försäkringsinspektionen föreslagna möjligheten till ökat krav på depositioner under krigsförhållanden har lämnats utan invändningar. *Handelskammaren i Stockholm* påpekar att vid krigsförhållanden ett särskilt skydd är erforderligt för de svenska försäkringstagarna. *Svenska försäkringsbolags riksförbund*, som hyser samma uppfattning, framhåller att även om depositionsreglerna framdeles skulle bortfalla för normala förhållanden det kan vara befogat att kräva depositionsskyldighet för utländska försäkringsgivare under krigsförhållanden.

I fråga om skälighetsprincipens tillämpning på försäkringar som meddelas av utländska försäkringsföretag har flertalet remissinstanser uttalat sig för att denna princip inte nu införes i UFL. I denna riktning uttalar sig sålunda *kommerskollegium*, några *handelskamrar* samt *Svenska försäkringsbolags riksförbund* och *Svenska livförsäkringsbolags förening* med anslutning från bl. a. *Landsbygdens försäkringsbolags förening*, *Sveriges fastighetsägareförbund* och *Sjöassuradörernas förening*.

Några remissorgan vill emellertid att skälighetsprincipen omedelbart skall lagfästas i UFL. Detta är fallet med *handelskammaren i Gävle* och *Försäkringsfunktionärernas förbund*.

Departementschefen

Ett väsentligt inslag i det säkerhetssystem som byggts upp för att skydda försäkringstagarnas intressen utgör de försäkringstekniska fonderna. När det gäller livförsäkring finns för både svenska och utländska företag

regler, som stadgar att försäkringsfonden skall redovisas i värdehandlingar samt att dessa värdehandlingar på närmare angivet sätt skall hållas deponerade och utgöra försäkringstagarnas pant. Utländska försäkringsanstalter skall dessutom på samma sätt redovisa och deponera ytterligare det belopp varmed en tjugondel av livförsäkringsfonden kan överstiga vad anstalten nedsatt som s. k. initialdeposition för livförsäkring.

Säkerhetssystemets effektivitet vilar ytterst på försäkringsinspektionens tillsyn. Enligt sakens natur är tillsynsmöjligheterna mer begränsade i fråga om de utländska företagen än i fråga om de svenska. De utländska försäkringsföretagens försäkringstagare har därför givits en ytterligare garanti genom den särskilda deposition som sådana företag måste göra innan de kan beviljas koncession (initialdeposition). Initialdepositionen, som måste ske genom nedsättning i riksbanken av statsobligationer, uppgår för närvarande till 100 000 kr. för livförsäkring, brandförsäkring eller sjöförsäkring, 200 000 kr. för trafikförsäkring och 50 000 kr. för varje annat slag av försäkring. Beloppen har med undantag för trafikförsäkringsdepositionen stått oförändrade sedan år 1904. Den sistnämnda depositionen bestämdes till sitt nuvarande belopp år 1929.

Med framhållande av att penningvärdet sedan åren 1904 och 1929 förändrats i sådan grad att depositionsbeloppen inte längre motsvarar sitt ursprungliga syfte har försäkringsinspektionen hemställt att depositionsbestämmelserna för utländska försäkringsanstalter nu ses över. Inspektionen har framlagt förslag till nya depositionsregler.

Förslaget innebär såvitt avser *annan försäkring än livförsäkring* utbyggnad av det nuvarande systemet med fasta initialdepositioner genom införande av *tilläggsdepositioner*, beräknade på premieinkomsten. Den nuvarande initialdepositionen föreslås med visst undantag höjd till 200 000 kr. men skall i gengäld omfatta i ett för allt samtliga grenar av icke-livförsäkringsverksamhet. Initialdepositionen får karaktär av minimideposition. Tilläggsdeposition skall ske av det belopp varmed en tredjedel av premieinkomsten från närmast föregående räkenskapsår överstiger initialdepositionen. Nyssnämnda *undantag* i fråga om initialdepositionens belopp avser rörelse omfattande endast försäkring för *resor i utlandet*. Inspektionen föreslår för sådant fall att inspektionen skall kunna bestämma ett lägre belopp och kunna återkalla ett beslut härom när skäl finns därtill.

Livförsäkringsverksamheten berörs inte omedelbart av de föreslagna ändringarna. Det gamla systemet med initialdeposition av 100 000 kr. och deposition av försäkringsfonden jämte visst tillägg kvarstår alltså oförändrat. Emellertid kan vissa former påverkas till följd av det i det föregående avhandlade förslaget till konsekvensändringar i UFL. Viss livförsäkringsverksamhet kommer sålunda att kunna ske utan tillämpning av de särskilda regler som gäller livförsäkring, exempelvis i fråga om upprättande av grun-

der etc. Bedriver utländsk försäkringsanstalt sådan typ av livförsäkringsrörelse vid sidan av vanlig livförsäkringsrörelse bör enligt inspektionen inte någon initialdeposition av 200 000 kr. för »annan försäkring» kunna krävas. För ifrågavarande livförsäkringsform anser inspektionen emellertid att bestämmelserna om tilläggsdeposition skall tillämpas. Något avdrag för initialdeposition skall dock inte äga rum. — I det fall åter där utländsk försäkringsanstalt, som inte tidigare bedrivit livförsäkring och som gjort initialdeposition av 200 000 kr. för annan försäkring än livförsäkring, önskar bedriva någon speciell form av livförsäkring utan tillämpning av de särskilda bestämmelserna i UFL om livförsäkring utgår inspektionen i förslaget från att det i den dispens som fordras för denna form av livförsäkringsverksamhet bör kunna anges att försäkringsformen även i fråga om initialdeposition skall räknas som annan försäkring än livförsäkring.

Försäkringsinspektionens förslag innebär vidare, att Kungl. Maj:t under krigsförhållanden, d. v. s. i fall när lagen den 10 april 1959 (nr 74) med vissa bestämmelser om utländsk försäkringsrörelse här i riket vid krig m. m. satts i tillämpning, skall kunna förordna om högre tilläggsdepositioner än vad annars föreskrivits.

Försäkringsinspektionen föreslår ändring även av det hittillsvarande sättet för fullgörande av initialdepositions skyldigheten, nedsättning i riksbanken av statsobligationer. Sådan deposition bör enligt inspektionen ske i värdehandlingar som godkänts av inspektionen. Samma regel föreslås beträffande tilläggsdeposition.

Vid remissbehandlingen har åtskilliga instanser godtagit försäkringsinspektionens förslag. Andra instanser åter — bl. a. företrädare för försäkringsgivarintressen — har ansett att de nuvarande depositionsbestämmelserna i UFL inte bör ändras. Skälen för denna inställning har främst varit att överväganden på internationellt plan, huvudsakligen inom OECD, av en mängd komplicerade försäkringsfrågor kan leda till ett helt nytt synsätt i fråga om betingelserna för bedrivande av försäkringsrörelse. Därmed åsyftas inom OECD pågående försök med utarbetande av s. k. solvenstest, varigenom soliditetsbedömningen skulle underlättas och göras mer enhetlig. Depositionsfrågan kan härmed naturligtvis komma i ett annat läge. Emellertid är detta inte nog. Såsom försäkringsinspektionen påpekat i sin framställning kan därvid också våra nuvarande bestämmelser om kvalitativ och kvantitativ prövning av koncessionsansökningar få tagas under omprövning.

Arbetet på en ökad harmonisering av tillsyns- och skyddsbestämmelserna inom försäkringsrörelseverksamheten internationellt sett är emellertid komplicerat och kommer enligt min uppfattning att ta åtskillig tid. Ytterligare tid kommer att förflyta innan praktiska erfarenheter vunnits. Våra nuvarande depositionsbestämmelser är otvivelaktigt otidsenliga i många hän-

seenden. Normal försiktighet bjuder att de regler som innefattar grundskydd för försäkringstagarna ses över med vissa inte alltför långa mellanrum. Detta krav accentueras av den snabba utveckling som sker på försäkringsområdet. Man bör i detta sammanhang vidare hålla i minnet att den depositionsskyldighet som föreslagits av försäkringsinspektionen ingalunda går utöver vad som gäller i åtskilliga andra OECD-länder. Förslaget innebär snarare anpassning till ett system som, efter vad det vill synas, kan leda till större allmän förståelse i utlandet. Av vad jag nu anfört framgår sålunda att jag inte anser mig kunna dela inställningen hos de remissinstanser som velat uppskjuta en ändring av depositionsbestämmelserna i avvaktan på det internationella harmoniseringsarbetet.

Försäkringsinspektionens förslag har eljest mött remisskritik bara på en punkt, nämligen i fråga om rörelse avseende endast försäkring för resor i utlandet. Inspektionen har ansett att initialdepositionen här borde kunna ske med lägre belopp än eljest. Kritiken har grundats på den uppfattningen att behov av uppmuntran eller särskilda konkurrenslättnader för utländska försäkringsföretag i denna bransch inte föreligger. Frågan torde sakna större praktisk betydelse. Enligt min mening förefaller det lämpligt att möjlighet finns att gå ned under minimibeloppet för deposition när rörelsen är av så begränsad omfattning att depositionen inte kommer att stå i rimlig proportion till omsättningen. Detta förhållande synes kunna uppstå i fråga om rörelser som skall avse endast reseförsäkring i utlandet. Jag finner därför inspektionens lösning välmotiverad.

På grund av det anförda vill jag sålunda föreslå, att depositionsbestämmelserna ändras i enlighet med försäkringsinspektionens förslag. Såsom jag ämnar utveckla i specialmotiveringen i samband med behandlingen av den föreslagna 15 a § bör dock lagtexten få viss annan utformning än vad inspektionen föreslagit. Genomföres förslaget till nya depositionsregler skulle summan av det nuvarande totala depositionsbeloppet, cirka 9 milj. kr., stiga till omkring 18,5 milj. kr.

Med några korta ord vill jag i detta sammanhang beröra frågan om s k ä l i g h e t s p r i n c i p e n s införande i UFL, vilken fråga berörts av försäkringsinspektionen och tagits upp även av några remissinstanser. Frågan har onekligen visst samband med övriga konkurrensbetingelser. Som läget för närvarande är på den svenska marknaden torde de praktiska konsekvenserna av att uttryckliga lagregler saknas härom i UFL emellertid vara små. Frågan är dessutom inte lättlost. Vad inspektionen med instämmande av bl. a. Svenska försäkringsbolags riksförbund och Folksam anfört härom har övertygat mig om att den rätta tidpunkten för prövning av denna fråga ännu inte är inne.

Övriga frågor

Försäkringsinspektionen behandlar i skrivelsen några detaljfrågor. Den första rör kungörelse om firmaändring. Inspektionen anför följande.

Jämlikt 24 § UFL är generalagent för utländsk försäkringsanstalt pliktig bl. a. att, där ändring vidtages i det för anstalten gällande reglementet, inom tre månader därefter till försäkringsinspektionen insända beslutet därom. Enligt 6 § i den tidigare gällande lagen den 24 juli 1903 om utländsk försäkringsanstalts rätt att driva försäkringsrörelse här i riket skulle inspektionen, när uppgift om ändring i anstalts reglemente inkommit till densamma, ofördröjligen låta införa tillkännagivande om ändringen i allmänna tidningarna. Vid tillkomsten av UFL ansågs bestämmelsen om kungörande av ändring i anstalts reglemente kunna utelämnas (se prop. 1950: 94 s. 46), varför stadgandet i 6 § 1903 års lag inte fick någon motsvarighet i UFL. Inspektionen säger sig inte finna anledning att föreslå något generellt återupplivande av stadgandet om kungörande i Post- och inrikes tidningar av ändring i utländsk försäkringsanstalts reglemente. Mot bakgrunden av de kungörelsebestämmelser, som finns i 8, 9, 22, 25, 27, 28, 29 och 30 §§ UFL, finner inspektionen dock övervägande skäl tala för att kungörelse införs i allmänna tidningarna om reglementsändring som innefattar ändring av anstaltens firma. Inspektionen föreslår därför, att i 24 § UFL inskjutes ett stycke av innehåll att, om reglementsändring innefattar ändring av anstaltens firma, inspektionen skall låta införa kungörelse om firmaändringen i allmänna tidningarna.

Nästa detaljfråga som försäkringsinspektionen upptar till behandling rör kungörelsekostnaderna. Om denna fråga heter det i skrivelsen följande.

Genom ändring år 1961 av 303 och 315 §§ FL avskaffades de särskilda registreringsavgifterna för de svenska försäkringsbolagens del. Skälet för avgifternas avskaffande var att avgifterna medförde extraarbete för försäkringsinspektionen och försäkringsbolagen. De saknade dessutom nämnvärd betydelse för finansieringen av inspektionens verksamhet. Förenklingen medförde inte någon kostnad för statsverket, därför att inspektionens tillsynsverksamhet även i fortsättningen kom att helt bestridas av försäkringsbolagen genom de bidrag som bolagen skall erlægga jämlikt 292 § FL. Inspektionen framhåller vidare att inspektionen inte för något officiellt försäkringsregister för de utländska försäkringsanstalternas del. I UFL finns emellertid — såsom nyss nämnts — ett stort antal bestämmelser angående kungörande i Post- och inrikes tidningar. Jämlikt 30 § andra stycket UFL skall, påpekar inspektionen, dessa kungöranden bekostas av de anstalter som tillkännagivandena rör. Inkasseringen av kungörelsekostnaderna

samt översändandet och bokföringen av beloppen sägs innefatta ett onödigt extraarbete för inspektionen och de utländska anstalterna. Inspektionen föreslår därför att andra stycket i 30 § UFL upphävs. Inte heller denna förändring medför enligt inspektionens uppfattning någon utgift för statsverket. Enligt 26 § UFL är nämligen, heter det vidare, de utländska försäkringsanstalterna, precis som de svenska försäkringsbolagen, skyldiga att erlagga bidrag till bestridande av kostnaden för inspektionens organisation och verksamhet.

Under remissbehandlingen har inte framkommit några erinringar mot försäkringsinspektionens i detta avsnitt upptagna förslag.

Departementschefen

De under detta avsnitt behandlade detaljfrågorna bör lösas i enlighet med försäkringsinspektionens förslag.

Med anledning av brottsbalkens ikraftträdande den 1 januari 1965 bör straffbestämmelser i andra författningar i den mån så ej redan skett i terminologiskt avseende bringas i överensstämmelse med nämnda balk. Jag vill därför föreslå en sådan teknisk ändring av straffbestämmelserna i 34—36 §§ UFL. Motsvarande jämkning bör ske även i försäkringsinspektionens tidigare omnämnda förslag till nya straffregler.

Vidare kan efter brottsbalkens ikraftträdande bestämmelsen i 37 § UFL, att böter och viten som ådöms enligt UFL tillfaller kronan, utgå såsom onödig.

I detta sammanhang bör nämnas att jag även i ett annat hänseende övervägt straffbestämmelsen i 34 § UFL. Där stadgas dagsböter eller fängelse för den som här i riket driver försäkringsrörelse för utländsk försäkringsanstalts räkning utan att anstalten erhållit koncession för rörelsen. Lagrummet synes mindre tillfredsställande utformat i två hänseenden. För det första beskrivs den straffbara handlingen som *drivande av försäkringsrörelse* utan närmare angivande av vad som åsyftas därmed. För det andra talas om drivande av försäkringsrörelse för utländsk *försäkringsanstalts* räkning, varvid mindre god överensstämmelse föreligger mellan begreppet »anstalt» och de former varunder vissa utländska försäkringsgivarer driver försäkringsrörelse.

Vad beträffar den första frågan, avsaknaden av definition av begreppet drivande av försäkringsrörelse, må anmärkas att den synes ha åstadkommit viss oklarhet i praxis (se NJA 1940 s. 62). Samma problem möter emellertid vid tillämpningen av motsvarande straffbestämmelse i FL (325 §). I prop. 1961: 171, vari framlades förslaget till 1961 års ändringar i FL, redovisas bl. a. att 1958 års försäkringsakkunniga, vilkas betänkande SOU 1960: 11 (»Översyn av lagen om försäkringsrörelse») låg till grund för propositionen, inte lämnade någon definition av begreppet driva försäk-

ringsrörelse. De sakkunniga hade ansett det fortfarande böra överlämnas åt rättstillämpningen att under beaktande av de tankegångar, som ligger bakom försäkringsrörelselagstiftningen, och av gängse språkbruk och allmän uppfattning avgöra, huruvida en viss verksamhet skall anses innefatta ett drivande av försäkringsrörelse eller ej (prop. s. 48). Jag ser inte anledning att i detta sammanhang föreslå ändring för UFL:s vidkommande. I den mån utvecklingen skulle ge anledning härtill får detta spörsmål emellertid tas upp till förnyat övervägande. Det bör då lösas gemensamt i ett sammanhang för FL och UFL.

Uttrycket »försäkringsanstalt» i 34 § UFL måste ha samma betydelse som på andra ställen där det förekommer i UFL. Emellertid förekommer i utlandet att krav inte upprätthålles på att försäkringsrörelse skall bedrivas av »anstalt» i den mening som svensk lagstiftning lägger däri. Självfallet bör bestämmelsen i 34 § UFL även omfatta sådan försäkringsrörelse. Jag föreslår därför att ordet försäkringsanstalt utbyts mot ordet försäkringsgivare och att paragrafens lydelse i övrigt jämkas med hänsyn härtill. Med försäkringsgivare förstås enligt 2 § första stycket lagen den 8 april 1927 (nr 77) om försäkringsavtal i nämnda lag den, som enligt försäkringsavtal åtagit sig att vid inträffande försäkringsfall utbetala ersättning för uppkommen skada eller, om avtalet gäller livförsäkring eller annan personförsäkring, det överenskomna försäkringsbeloppet. Ordet försäkringsgivare torde ha vunnit sådan burskap i språket att särskild definition av detsamma inte synes erforderlig i UFL.

Specialmotivering

Inom finansdepartementet har efter omarbetning av försäkringsinspektionens författningsförslag och översynen av straffbestämmelserna utarbetats förslag till lag angående ändring i UFL samt förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 och 17 §§ lagen den 10 april 1959 (nr 74) med vissa bestämmelser om utländsk försäkringsrörelse här i riket vid krig m. m. De nya bestämmelserna är avsedda att träda i kraft den 1 juli 1965. Departementsförslagen torde få hiläggas detta protokoll som *bilaga 1*. De föranleder följande anmärkningar.

Förslaget till lag angående ändring i UFL

1 §.

För närvarande stadgas att utländsk försäkringsanstalt må, under förutsättning att Kungl. Maj:t meddelat anstalten tillåtelse (koncession) därtill, här i riket driva försäkringsrörelse genom generalagent såsom syssloman och i övrigt under villkor, som stadgas i UFL.

Såsom jag framhållit i avsnittet »Konsekvensändringarna i UFL» förör-

dar jag en viss uppmjukning i fråga om behörigheten att bevilja koncession. Det förefaller lämpligt att, såsom inspektionen föreslagit, låta de närmare reglerna om behörigheten att meddela koncession upptas i 7 §. En hänvisning härtill har gjorts i departementsförslaget.

I övrigt har beträffande 1 § första stycket departementsförslaget gjorts en redaktionell jämkning i förhållande till försäkringsinspektionens förslag i syfte att nå bättre överensstämmelse med terminologin i 1 § första stycket FL.

Såsom andra stycke i 1 § av departementsförslaget har upptagits regeln om medgivande för utländsk försäkringsanstalt att här i riket driva annan rörelse än försäkringsrörelse. Detta stycke motsvaras av 2 § 1 mom. i försäkringsinspektionens förslag. Det synes i klarhetens intresse lämpligt att direkt i lagtexten utsäga att även sådan rörelse skall drivas genom generalagenten. Enligt vad jag anfört i avsnittet »Konsekvensändringarna i UFL» bör Kungl. Maj:t ha behörighet att avgöra alla sådana ärenden men ha möjlighet att delegera behörigheten till inspektionen.

Vidare bör möjlighet föreligga att återkalla ett medgivande att driva annan rörelse, om skäl föreligger till detta. Departementsförslaget upptar föreskrift härom i ett tredje stycke.

I övrigt innebär departementsförslaget vissa redaktionella ändringar i förhållande till försäkringsinspektionens förslag.

2 §.

UFL upptar som första stycke en bestämmelse av innehåll att utländsk försäkringsanstalt här i riket inte får med livförsäkringsrörelse förena försäkringsrörelse av annat slag om inte särskilda skäl är därtill. I andra stycket stadgas härefter, att utländsk försäkringsanstalt här i riket får driva livförsäkringsrörelse bara om anstalten i sitt hemland med laga rätt driver sådan rörelse och annan försäkringsrörelse bara om anstalten i hemlandet med laga rätt driver rörelse avseende något slag av försäkring, annan än livförsäkring. Det kan i detta sammanhang påpekas, att begreppet livförsäkring i dessa båda stycken bör fattas snävare än på andra ställen i UFL, vilket kommit till uttryck i tredje stycket. Där sägs nämligen, att de *nedan* i UFL meddelade särskilda bestämmelserna angående livförsäkring skall, utom beträffande storleken av initialdepositionen, äga motsvarande tillämpning i fråga om annan personförsäkring, som meddelas för livstid eller för längre tid än tio år.

Enligt försäkringsinspektionens förslag, som jag i princip godtar, bör utländsk försäkringsanstalt i fortsättningen, i likhet med svenska försäkringsbolag, med livförsäkringsrörelse få förena annan personförsäkring utan att särskilda skäl skall föreligga. För att så skall få ske synes emellertid böra förutsättas, att anstalten i sitt hemland med laga rätt driver rörelse avseende

något slag av försäkring, annat än livförsäkring i den inskränkta betydelse som begreppet livförsäkring har i 2 § andra stycket i UFL. Det nuvarande andra stycket i 2 § UFL, vars karaktär av huvudregel efter genomförande av departementsförslaget skulle bli ytterligare markerad, bör enligt min mening inleda paragrafen.

I övrigt omfattar departementsförslaget bara redaktionella ändringar i förhållande till försäkringsinspektionens förslag. En sådan ändring är föranledd av att det i inspektionens förslag upptagna 1 mom. flyttats till 1 § som ett andra stycke.

5 §.

Även när utländska försäkringsanstalter driver annan verksamhet här i riket än försäkringsrörelse synes de böra vara underkastade svensk jurisdiktion och svenska rättsförhållanden i övrigt. Därmed nås också överensstämmelse med reglerna för andra bolags och föreningars näringsverksamhet här i riket enligt 4 § lagen den 3 juni 1955 (nr 383) om rätt för utländska bolag och föreningar att idka näring här i riket. Det nu anförda har kommit till uttryck i departementsförslaget, som i förhållande till försäkringsinspektionens förslag endast innehåller en redaktionell jämkning.

6 §.

Med hänsyn till innehållet i den nya paragraf 9 a §, som föreslås införd, synes rubriken närmast före 6 § böra få ändrad avfattning.

I 6 § finns för närvarande bl. a. reglerna om förfarandet vid ansökan om koncession, däribland initialdepositionsbestämmelserna. Försäkringsinspektionens förslag innehåller förutom en ändrad hänvisning de nya reglerna för initialdeposition.

Enligt departementsförslaget skall koncessionsfrågor hädanefter kunna avgöras inte bara av Kungl. Maj:t utan även av försäkringsinspektionen. Det bör emellertid komma till klart uttryck att ansökningen skall göras hos Kungl. Maj:t. Med hänsyn härtill har en bestämmelse härom upptagits som första punkt av 6 § i departementsförslaget. Härjämte har texten jämkats i anslutning härtill.

I övrigt innehåller departementsförslaget endast redaktionella ändringar i förhållande till försäkringsinspektionens förslag.

7 §.

Departementsförslaget innehåller endast smärre redaktionella jämkningar i förhållande till försäkringsinspektionens förslag.

8 §.

På grund av de nya behörighetsreglerna i 7 § synes en följdändring i tydlighetens intresse böra vidtagas i 8 §. Departementsförslaget saknar motsvarighet i försäkringsinspektionens förslag.

9 §.

I departementsförslaget, som med undantag för redaktionella jämkningar i första stycket överensstämmer med försäkringsinspektionens förslag, upp-
tas, förutom den tidigare behandlade frågan om delegation av behörigheten
att besluta om ändring av stadfästa grunder, även bestämmelser om förläng-
ning av koncession, som beviljats utländsk anstalt för bestämd tid. I det fall
koncession beviljats av Kungl. Maj:t men ändring beslutats av försäkrings-
inspektionen bör det ankomma på Kungl. Maj:t att pröva frågan om förläng-
ning av koncessionen i hela dess vidd. Med hänsyn till den föreslagna möj-
ligheten att utvidga behörigheten att meddela koncession synes — i huvud-
sak efter mönster av vad som föreskrivits för svenska försäkringsbolag i
133 och 231 §§ FL — i förevarande lagrum böra stadgas att ansökan om
förlängning av koncession skall prövas av den myndighet som beviljat kon-
cessionen.

Den föreslagna ändringen synes böra leda till att de nuvarande tre första
styckena omarbetas till två stycken.

9 a §.

Förevarande paragraf innehåller i departementsförslaget liksom i för-
säkringsinspektionens förslag bestämmelser om förfarandet vid ansökan
om medgivande för utländsk försäkringsanstalt att här i riket driva annan
rörelse än försäkringsrörelse. Att sådan rörelse endast får drivas genom
generalagenten har framhållits under 1 §.

I jämförelse med försäkringsinspektionens förslag innehåller departe-
mentsförslaget en uttrycklig anvisning att ansökan skall inlämnas till in-
spektionen, vilket sammanhänger med den under 1 § behandlade frågan
om behörigheten att lämna medgivande.

11 §.

Departementsförslaget innehåller i förhållande till försäkringsinspektio-
nens förslag endast en redaktionell jämkning.

15 a §.

I avsnittet »Depositionsbestämmelserna» har jag framhållit, att jag god-
tar försäkringsinspektionens förslag i depositionsfrågan. I fråga om inspek-
tionens författningsförslag vill jag framhålla följande. Inspektionens förslag
upptar som försäkringsform vilken grundar depositionsskyldighet enligt fö-
revarande paragraf »annan försäkring än livförsäkring». Departementsför-
slaget begagnar i stället uttrycket »försäkring av annat slag än sådan per-
sonförsäkring, beträffande vilken rörelsen drives med tillämpning av de sär-
skilda bestämmelserna om livförsäkring». I lagtexten hör nämligen klart
komma till uttryck dels att tilläggsdepositionsskyldigheten inte är avsedd att
tillämpas beträffande de personförsäkringar som utan att vara livförsäk-
ringar dock är underkastade de särskilda reglerna om livförsäkring, dels att

vissa typer av livförsäkring, t. ex. riskförsäkringar som drives på dispens enligt det föreslagna tredje stycket i 38 §, skall föranleda tilläggsdeposition. Vidare har i redaktionellt hänseende gjorts vissa jämkningar i departementsförslaget i förhållande till inspektionens förslag.

I anslutning till det föreslagna andra stycket av 15 a § bör påpekas att regeln om utfående av tilläggsdeposition är avsedd att gälla vid nedgång av premieintäkten såväl till följd av minskad omsättning i rörelsen som till följd av försäkringsverksamhetens upphörande. Att särskilda regler dessutom gäller för utfående av initialdeposition när rörelsen upphört, se 27 § andra stycket UFL.

16 §.

Departementsförslaget motsvarar helt försäkringsinspektionens förslag.

24 §.

Departementsförslaget innebär en smärre redaktionell jämkning av försäkringsinspektionens förslag.

24 a §.

Departementsförslaget innefattar endast den ändringen i förhållande till försäkringsinspektionens förslag att av lagtexten tydligt framgår, att den upplysningsskyldighet varom här är fråga endast åvilar aktiebolag m. fl som *här i riket* bedriver den biträdande verksamheten.

Den skyldighet att lämna upplysningar och att underkasta sig inspektioner, som i 287 a § FL och den föreslagna 24 a § UFL föreskrives beträffande aktiebolag vars verksamhet utslutande har till föremål att biträda försäkringsbolag respektive utländsk försäkringsanstalt som här i riket driver försäkringsrörelse, är avsedd att gälla inte bara aktiebolag, vars verksamhet utslutande har till föremål att biträda inhemskt försäkringsbolag *eller* utländsk försäkringsanstalt, utan även aktiebolag, vars verksamhet utslutande har till föremål att biträda inhemskt försäkringsbolag *och* utländsk försäkringsanstalt. Det torde dock inte vara nödvändigt att tynga lagtexten med en uttrycklig bestämmelse härom.

25 §.

Departementsförslaget, som saknar motsvarighet i försäkringsinspektionens förslag, innefattar ändring till följd av dels förslaget om utvidgning av depositionsskyldigheten, dels den samtidigt föreslagna lättningen att nedsättningen skall kunna fullgöras i även andra värdehandlingar än obligationer.

27 §.

Departementsförslaget saknar motsvarighet i försäkringsinspektionens förslag. Paragrafen innehåller vissa bestämmelser som gäller när utländsk försäkringsanstalt upphör att driva försäkringsrörelse. Eftersom UFL inte

tillåter utländsk försäkringsanstalt att driva annan rörelse än försäkringsrörelse har i paragrafens båda stycken använts ordet »rörelsen» som synonym för ordet »försäkringsrörelsen». Genomförs departementsförslaget bör för tydlighetens skull i båda styckena ordet »rörelsen» utbytas mot ordet »försäkringsrörelsen».

Andra stycket i förevarande paragraf innehåller som tidigare nämnts regler om utfående av initialdeposition när utländsk försäkringsanstalt upphör att driva rörelsen. Om villkoren för utfående av tilläggsdeposition stadgas i förslagets 15 a §. En hänvisning till denna bestämmelse synes lämplig och har därför lagts till som en sista punkt i andra stycket.

30 §.

Departementsförslaget motsvarar helt försäkringsinspektionens förslag.

34 §.

Departementsförslaget, som saknar motsvarighet i försäkringsinspektionens förslag, har behandlats i avsnittet »Övriga frågor».

35 §.

Förutom anpassningen till brottsbalkens terminologi föreligger i departementsförslaget den skillnaden mot försäkringsinspektionens förslag att det i brottsbeskrivningen upptagna rekvisitet meddelande av oriktiga eller vilseledande uppgifter angivits omfatta även ansökan som avses i 9 a §.

36 §.

Departementsförslaget saknar motsvarighet i försäkringsinspektionens förslag och är föranlett av brottsbalkens ikraftträdande.

37 §.

Departementsförslaget upptar som ny lydelse av 37 § försäkringsinspektionens förslag till 36 a §, varvid anpassning skett till brottsbalkens terminologi. Den gamla lydelsen av 37 § UFL kan, som jag tidigare nämnt, utgå såsom onödig.

38 §.

Försäkringsinspektionen har utgått ifrån att i dispensbeslutet skall kunna föreskrivas villkor rörande bl. a. deposition. Eftersom ett sådant villkor inte enbart har karaktär av undantag från de särskilda bestämmelserna om livförsäkring, bör möjligheten att föreskriva sådana villkor ha uttryckligt stöd i lagtexten. Genom departementsförslaget öppnas en sådan möjlighet. I övrigt innehåller departementsförslaget smärre redaktionella jämkningar i förhållande till inspektionens förslag.

Övergångsbestämmelserna

I departementsförslaget har föreslagits redaktionella ändringar i förhållande till försäkringsinspektionens förslag. Härjämte har den av inspektionen föreslagna tidpunkten för ikraftträdandet ändrats.

Förslaget till lag angående ändrad lydelse av 2 och 17 §§ lagen den 10 april 1959 (nr 74) med vissa bestämmelser om utländsk försäkringsrörelse här i riket vid krig m. m.

2 §.

Departementsförslaget upptar försäkringsinspektionens förslag med smärre redaktionella jämkningar.

17 §.

Departementsförslaget saknar motsvarighet i försäkringsinspektionens förslag.

För närvarande stadgas i paragrafen att vad i 3—5 §§ och 16 § stadgas angående livförsäkring skall äga motsvarande tillämpning i fråga om annan personförsäkring, som meddelas för livstid eller längre tid än tio år. För att nå erforderlig överensstämmelse med UFL:s regler föreslås en ändring i sak motsvarande den som föreslagits i 2 § tredje stycket UFL.

Departementschefens hemställan

Under åberopande av det anförda hemställer föredragande departementschefen, att lagrådets utlåtande över lagförslagen måtte för det i § 87 regeeringsformen angivna ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Sven-Olof Norberg

1:o) Förslag

till

Lag**angående ändring i lagen den 9 juni 1950 (nr 272) om rätt för utländsk försäkringsanstalt att driva försäkringsrörelse här i riket**

Härigenom förordnas, *dels* att rubriken närmast före 6 § samt 1, 2, 5—9, 11, 16, 24, 25, 27, 30 och 34—38 §§ lagen den 9 juni 1950 om rätt för utländsk försäkringsanstalt att driva försäkringsrörelse här i riket skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives, *dels* att i lagen skola införas tre nya paragrafer, betecknade 9 a, 15 a och 24 a §§, av nedan angiven lydelse.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)***1 §.**

Utländsk försäkringsanstalt må, under förutsättning att *Konungen meddelat anstalten tillåtelse* (koncession) därtill, här i riket driva försäkringsrörelse genom generalagent såsom syssloman och i övrigt under villkor, som stadgas i denna lag.

Utländsk försäkringsanstalt må, under förutsättning att *anstalten erhållit tillstånd* (koncession) därtill enligt 7 §, här i riket driva försäkringsrörelse genom generalagent såsom syssloman och i övrigt under villkor, som stadgas i denna lag.

Om särskilda skäl föreligga och hinder ej möter enligt anstaltens reglemente, må utländsk försäkringsanstalt som erhållit koncession medgivas att genom generalagenten driva annan rörelse här i riket än försäkringsrörelse. Medgivande lämnas av Konungen eller, efter Konungens bemyndigande, försäkringsinspektionen.

Om skäl föreligga, må medgivande enligt andra stycket återkallas av den som äger lämna sådant medgivande.

2 §.

Utländsk försäkringsanstalt må här i riket driva livförsäkringsrörelse, allenast om anstalten i sitt hem-

(Nuvarande lydelse)

Ej må utländsk försäkringsanstalt här i riket med livförsäkringsrörelse förena försäkringsrörelse av annat slag, med mindre särskilda skäl äro därtill.

Utländsk försäkringsanstalt må här i riket driva livförsäkringsrörelse, allenast om anstalten i sitt hemland med laga rätt driver sådan rörelse, samt annan försäkringsrörelse, allenast om anstalten i hemlandet med laga rätt driver rörelse avseende något slag av försäkring, annan än livförsäkring.

De nedan i denna lag meddelade särskilda bestämmelserna angående livförsäkring skola, utom beträffande storleken av det belopp som enligt 6 § första stycket 5 skall nedsättas, äga motsvarande tillämpning i fråga om annan personförsäkring, som meddelas för livstid eller för längre tid än tio år.

Utländsk försäkringsanstalt, som här i riket driver *försäkringsrörelse*, skall i alla *därav* härflytande rättsförhållanden lyda under svensk lag samt vara pliktig att svara inför svensk domstol och underkasta sig svensk myndighets avgörande.

Anstaltens verksamhet — — — av

Om koncession

I ansökan om koncession enligt denna lag skall angivas den försäkringsgren, som rörelsen skall avse.

(Föreslagen lydelse)

land med laga rätt driver sådan rörelse, samt annan försäkringsrörelse, allenast om anstalten i hemlandet med laga rätt driver rörelse avseende något slag av försäkring, annan än livförsäkring.

Ej må utländsk försäkringsanstalt här i riket med livförsäkringsrörelse förena försäkringsrörelse som avser annat än *personförsäkring*, med mindre särskilda skäl äro därtill.

De nedan i denna lag meddelade särskilda bestämmelserna angående livförsäkring äga motsvarande tillämpning i fråga om *personförsäkring* av annat slag. I fråga om sådan försäkring, meddelad för en tid av längst fem år eller mot premie som är beräknad och bestämd för längst fem år i sänder, må rörelsen dock drivas utan tillämpning av de särskilda bestämmelserna angående livförsäkring.

5 §.

Utländsk försäkringsanstalt, som här i riket driver *rörelse*, skall i alla *av anstaltens verksamhet* här i riket härflytande rättsförhållanden lyda under svensk lag samt vara pliktig att svara inför svensk domstol och underkasta sig svensk myndighets avgörande.

försäkringsinspektionen.

Om koncession m. m.

6 §.

Ansökan om koncession göres hos Konungen. I ansökningen skall angivas den försäkringsgren, som rö-

(Nuvarande lydelse)

Ansökningen skall, *ställd till Konungen*, inlämnas till försäkringsinspektionen och vara åtföljd av:

1. handlingar som — — — gällande

3. bevis att anstalten i sitt hemland driver försäkringsrörelse efter vad i 2 § *andra* stycket sägs jämte behörigen styrkt uppgift om den tid detta ägt rum samt om anmärkningar, som av myndigheterna i anstaltens hemland under de sista tre åren må hava framställts mot anstaltens verksamhet, ävensom anstaltens förvaltnings- och revisionsberättelser för den tid anstalten varit i verksamhet, dock längst för de tio sista åren;

4. behörig fullmakt — — — och svara;

5. bevis att anstalten för ändamål som i 16 § sägs samt på sätt och under villkor, som av försäkringsinspektionen *godkännas*, i riksbanken nedsatt i *obligationer, utfärdade av svenska staten*, ett belopp av ett-hundratusen kronor för livförsäkring, *samma belopp för brandförsäkring eller sjöförsäkring*, ett belopp av tvåhundra-tusen kronor för trafikförsäkring och ett belopp av fem-tiotusen kronor för varje annat slag av försäkring.

Därest rörelsen — — — Konungens

(Föreslagen lydelse)

relsen skall avse. Ansökningen skall inlämnas till försäkringsinspektionen och vara åtföljd av:

3. bevis att anstalten i sitt hemland driver försäkringsrörelse efter

3. bevis att anstalten i sitt hemland driver försäkringsrörelse efter vad i 2 § *första* stycket sägs jämte behörigen styrkt uppgift om den tid detta ägt rum samt om anmärkningar, som av myndigheterna i anstaltens hemland under de sista tre åren må hava framställts mot anstaltens verksamhet, ävensom anstaltens förvaltnings- och revisionsberättelser för den tid anstalten varit i verksamhet, dock längst för de tio sista åren;

5. bevis att anstalten för ändamål som i 16 § sägs samt på sätt och under villkor, som försäkringsinspektionen *godkänner*, i riksbanken nedsatt i *värdehandlingar, som inspektionen godtagit*, ett belopp av ett-hundratusen kronor för livförsäkring och ett belopp av tvåhundra-tusen kronor för annan försäkring eller, om rörelsen skall avse endast försäkring för resor i utlandet, det lägre belopp som inspektionen *bestämmer*.

Därest rörelsen — — — Konungens stadfästelse.

Beslut enligt första stycket 5 om nedsättning av lägre belopp för försäkring för resor i utlandet må återkallas av försäkringsinspektionen, om skäl föreligga.

7 §.

Finnes den — — — Konungen generalagenten.

Innan koncession — — — för verksamheten.

Avser ansökan ändring av koncession, äger försäkringsinspektionen besluta i ärendet i Konungens ställe, om ärendet icke är av principiell betydelse eller eljest av synnerlig vikt.

8 §.

Sedan koncession beviljats, skola de i 6 § omnämnda, vid ansökningen

Sedan koncession eller ändring av koncession beviljats, skola de i 6 §

(Nuvarande lydelse)

fogade handlingarna förvaras hos försäkringsinspektionen. Om beviljande av koncession och godkännande av generalagent skall försäkringsinspektionen låta införa kungörelse i allmänna tidningarna.

(Föreslagen lydelse)

omnämnda, vid ansökningen fogade handlingarna förvaras hos försäkringsinspektionen. Om beviljande eller ändring av koncession och godkännande av generalagent skall försäkringsinspektionen låta införa kungörelse i allmänna tidningarna.

9 §.

Å ändring av stadfästa grunder skall ock sökas stadfästelse.

Å ändring av stadfästa grunder skall ock sökas *Konungens* stadfästelse. *I Konungens ställe äger försäkringsinspektionen besluta i sådant ärende, om det icke är av principiell betydelse eller eljest av synnerlig vikt. Ansökningen skall inlämnas till försäkringsinspektionen.*

Ansökan om förlängning av koncession, som *beviljas* för bestämd tid, skall *göras* sist sexton månader före utgången av den löpande koncessionen.

Ansökan om förlängning av koncession, som *beviljats* för bestämd tid, skall *prövas av den myndighet som beviljat koncessionen. Ansökningen skall inlämnas till försäkringsinspektionen* sist sexton månader före utgången av den löpande koncessionen.

Ansökan, som ovan i denna paragraf avses, skall ställas till Konungen och inlämnas till försäkringsinspektionen. Konungen må uppdraga åt inspektionen att i Konungens ställe meddela stadfästelse å ändring av grunder, såvida ändringen icke avser väsentlig omläggning av anstaltens rörelse inom riket.

Utses ny — — — — av generalagenten.

Har ändring — — — allmänna tidningarna.

9 a §.

Ansökan om medgivande för utländsk försäkringsanstalt att driva annan rörelse här i riket än försäkringsrörelse skall inlämnas till försäkringsinspektionen och vara åtföljd av behörig fullmakt för generalagenten att å anstaltens vägnar här i riket driva rörelsen och att i alla därav härflytande rättsförhållanden för anstalten mottaga stämning samt själv eller genom annan tala och svara.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

11 §.

För livförsäkring skola grunder upprättas beträffande

För livförsäkring skola, om icke med hänsyn till försäkringens särskilda natur anledning till undantag föreligger, grunder upprättas beträffande

1. beräkning av — — — underlåten
5. försäkringstagares rätt — — — för försäkringsfall.

- premiebetalning;
5. försäkringstagares rätt — — — för försäkringsfall;
6. förräntning av försäkringsbelopp som förfallit till betalning.

15 a §.

För ändamål som angives i 16 § skall utländsk försäkringsanstalt inom åtta månader efter utgången av varje räkenskapsår i värdehandlingar, som försäkringsinspektionen godtagit, i riksbanken nedsätta det belopp varmed en tredjedel av anstaltens premieintäkt inom riket under räkenskapsåret för försäkring av annat slag än sådan personförsäkring, beträffande vilken rörelsen drives med tillämpning av de särskilda bestämmelserna om livförsäkring, må överstiga sammanlagda beloppet av vad anstalten tidigare, enligt 6 § eller denna paragraf, nedsatt för försäkring av förstnämnda slag.

Överstiger det sammanlagda beloppet av vad försäkringsanstalten nedsatt väsentligt en tredjedel av den premieintäkt som angives i första stycket, må försäkringsinspektionen medgiva anstalten att utfå det överskjutande beloppet i den mån detta hänför sig till nedsättning enligt första stycket.

16 §.

Vad på sätt i 6 § sägs blivit av utländsk försäkringsanstalt i riksbanken nedsatt må användas endast till gäldande dels av fordringar på grund av försäkringsavtal, som tillhöra anstaltens rörelse här i riket, dels av böter, viten, avgifter och ersättningar som i anledning av den-

Vad på sätt i 6 och 15 a §§ sägs blivit av utländsk försäkringsanstalt i riksbanken nedsatt må användas endast till gäldande dels av fordringar på grund av försäkringsavtal, som tillhöra anstaltens rörelse här i riket, dels av böter, viten, avgifter och ersättningar som i anledning av den-

(Nuvarande lydelse)

na rörelse må åläggas anstalten, generalagenten eller av anstalten utsett ombud som avses i 27 §, dels ock, i händelse av särskild administration av anstalts livförsäkringsrörelse här i riket, av administrationsboets fordran hos anstalten.

(Föreslagen lydelse)

na rörelse må åläggas anstalten, generalagenten eller av anstalten utsett ombud som avses i 27 §, dels ock, i händelse av särskild administration av anstalts livförsäkringsrörelse här i riket, av administrationsboets fordran hos anstalten.

24 §.

Generalagenten vare — — — revisionen avsett;

att även i andra fall än ovan sagts lämna försäkringsinspektionen de upplysningar, som av inspektionen begäras i fråga om anstalten och dess verksamhet inom riket, samt att när som helst för befattningshavare hos försäkringsinspektionen, som enligt av Konungen meddelade bestämmelser har att i sådant avseende företräda inspektionen, hålla kassa och övriga tillgångar samt böcker, räkenskaper och andra handlingar tillgängliga för granskning.

att även i andra fall än ovan sagts lämna försäkringsinspektionen de upplysningar, som av inspektionen begäras i fråga om anstalten och dess verksamhet inom riket, samt att när som helst för befattningshavare hos försäkringsinspektionen, som är behörig att företräda inspektionen, eller annan, som av inspektionen förordnats att företräda denna, hålla kassa och övriga tillgångar samt böcker, räkenskaper och andra handlingar tillgängliga för granskning.

Innefattar ändring i reglementet ändring av anstaltens firma, skall försäkringsinspektionen låta införa kungörelse om firmaändringen i allmänna tidningarna.

Vad försäkringsinspektionens företrädare vid granskning av böcker, räkenskaper och andra handlingar må hava erfarit angående enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden må ej yppas för allmänheten.

Vad försäkringsinspektionens företrädare eller någon som biträder honom erfarit vid granskning av böcker, räkenskaper och andra handlingar må ej obehörigen yppas.

24 a §.

Skyldighet enligt 24 § första stycket att lämna upplysningar och hålla tillgångar och handlingar tillgängliga för granskning åligger även styrelsen och verkställande direktören i aktiebolag som driver verksamhet här i riket med föremål uteslutande att biträda utländsk försäkringsanstalt som driver rörelse här i riket, så ock ordförande och verkställande direktör eller motsvarande befattningshavare i tarifförening, skaderegleringsnämnd, villkorsnämnd el-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

ler annat liknande organ, som här i riket biträder sådan anstalt vid rörelsens bedrivande.

25 §.

Försäkringsinspektionen äge — — — förelägga vite.
 Finner försäkringsinspektionen, — — — och beskaffenhet,
 att det jämlikt 6 § i riksbanken att i riksbanken enligt 6 eller
 nedsatta beloppet minskats genom 15 a § nedsatt belopp minskats ge-
 om att obligationerna avsevärt nedgått nom att värdehandlingarna avsevärt
 i värde eller av annan anledning, nedgått i värde eller av annan an-
 ledning,
 att de — — — — — påkallade härav.
 Har föreläggande — — — — — koncessionen förverkad.
 Beslut, varigenom — — — — — allmänna tidningarna.

27 §.

Upphör utländsk försäkringsanstalt att driva rörelsen här i riket, åligge det anstalten att med bifogande av behörig fullmakt hos försäkringsinspektionen uppgiva ombud, som av inspektionen godkännes, att å anstaltens vägnar mottaga stämning och i övrigt företråda anstalten med avseende på redan meddelade försäkringar; för tiden intill dess sådan anmälan skett äge försäkringsinspektionen förordna ett ombud med nämnda befogenhet. Om godkännandet eller förordnandet skall inspektionen ofördröjligen låta införa kungörelse i allmänna tidningarna. Intill dess sådant kungörande skett, äge försäkringstagare hos försäkringsinspektionen insätta förfallen försäkringspremie med samma verkan som om den blivit inbetald till anstalten.

Har utländsk försäkringsanstalt upphört att driva rörelsen här i riket, må det belopp som enligt vad i 6 § sägs blivit i riksbanken nedsatt kunna, efter anmälan hos försäkringsinspektionen, av anstalten utbekommas, därest det visas att anstaltens samtliga förbindelser, som i 16 § avses, blivit fullgjorda eller att

Upphör utländsk försäkringsanstalt att driva försäkringsrörelsen här i riket, åligge det anstalten att med bifogande av behörig fullmakt hos försäkringsinspektionen uppgiva ombud, som av inspektionen godkännes, att å anstaltens vägnar mottaga stämning och i övrigt företråda anstalten med avseende på redan meddelade försäkringar; för tiden intill dess sådan anmälan skett äge försäkringsinspektionen förordna ett ombud med nämnda befogenhet. Om godkännandet eller förordnandet skall inspektionen ofördröjligen låta införa kungörelse i allmänna tidningarna. Intill dess sådant kungörande skett, äge försäkringstagare hos försäkringsinspektionen insätta förfallen försäkringspremie med samma verkan som om den blivit inbetald till anstalten.

Har utländsk försäkringsanstalt upphört att driva försäkringsrörelsen här i riket, må det belopp som enligt vad i 6 § sägs blivit i riksbanken nedsatt kunna, efter anmälan hos försäkringsinspektionen, av anstalten utbekommas, därest det visas att anstaltens samtliga förbindelser, som i 16 § avses, blivit fullgjorda el-

(Nuvarande lydelse)

anstalten för deras fullgörande ställt annan säkerhet, som av inspektionen godkännes.

(Föreslagen lydelse)

ler att anstalten för deras fullgörande ställt annan säkerhet, som av inspektionen godkännes. *Om utfående av belopp, som nedsatts enligt 15 a § första stycket, gälla bestämmelserna i andra stycket av samma paragraf.*

30 §.

Det som — — — — — ägt vetskap därom.

Kungörande, som nu sagts, skall bekostas av den anstalt, som tillkännagivandet rör.

34 §.

Driver någon här i riket försäkringsrörelse för utländsk försäkringsanstalts räkning utan att anstalten erhållit koncession för rörelsen, straffes med dagsböter eller fängelse.

Driver någon här i riket försäkringsrörelse för utländsk försäkringsgivares räkning utan att denne erhållit koncession för rörelsen, dömes till dagsböter eller fängelse i högst ett år.

35 §.

Med dagsböter eller fängelse straffes

den som i ansökan, som i 6 eller 9 § omförmäles, eller i handling, som fogats vid sådan ansökan, uppsåtligen eller av grov vårdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift;

generalagent eller — — — samma

Till dagsböter eller fängelse i högst ett år dömes

den som i ansökan, som i 6, 9 eller 9 a § omförmäles, eller i handling, som fogats vid sådan ansökan, uppsåtligen eller av grov vårdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift;

den som jämlikt 24 a § lämnar upplysning enligt 24 § första stycket och som därvid uppsåtligen eller av vårdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift;

aktuarie, där — — — vilseledande uppgift.

36 §.

Med dagsböter straffes i denna lag avsedd anstalts generalagent, ombud eller personal som bryter mot föreskrift i 19 eller 21 § eller i annat fall än i sistnämnda lagrum åsyftas i meddelanden, som äro avsedda för allmänheten, lämnar oriktiga eller vilseledande uppgifter angående anstalt, varom i denna lag är fråga.

Till dagsböter dömes i denna lag avsedd anstalts generalagent, ombud eller personal som bryter mot föreskrift i 19 eller 21 § eller i annat fall än i sistnämnda lagrum åsyftas i meddelanden, som äro avsedda för allmänheten, lämnar oriktiga eller vilseledande uppgifter angående anstalt, varom i denna lag är fråga.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

37 §.

Böter och viten, som ådömas enligt denna lag, tillfalla kronan.

Den som bryter mot 24 § tredje stycket dömes till dagsböter eller fängelse i högst ett år, om ej för gärningen är stadgat straff i brottsbalken.

38 §.

Denna lag — — — om återförsäkringsrörelse.

Angående trafikförsäkringsrörelse — — — å motorfordon.

I fråga om livförsäkring endast för dödsfall, vilken meddelas för en tid av längst fem år eller mot premie som är beräknad och bestämd för längst fem år i sänder, må Konungen eller, efter Konungens be- myndigande, försäkringsinspektionen medgiva undantag från de särskilda bestämmelserna angående livförsäkring samt, i mån av behov, föreskriva att bestämmelser, som särskilt gälla annan försäkring än livförsäkring, skola tillämpas i stället.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1965.

Koncession för sådan sjuk- och olycksfallsförsäkring som meddelas för längst tio år skall efter lagens ikraftträdande avse sådan sjuk- och olycksfallsförsäkring som meddelas för längst fem år. Utan hinder härav och av de nya bestämmelserna i 2 § tredje stycket må dock utländsk försäkringsanstalt utan att iakttaga de särskilda bestämmelserna angående livförsäkring förvalta sjuk- och olycksfallsförsäkringar som före lagens ikraftträdande meddelats för längst tio år.

Bestämmelserna i 6 § första stycket 5 om belopp som utländsk försäkringsanstalt skall ha nedsatt i riksbanken äga tillämpning även i fråga om anstalt som före lagens ikraftträdande erhållit koncession eller tillstånd att driva försäkringsrörelse här i riket.

Beslut som föranledes av denna lag må av Konungen eller försäkringsinspektionen meddelas före den 1 juli 1965.

2:o) Förslag

till

Lag

**angående ändrad lydelse av 2 och 17 §§ lagen den 10 april 1959
(nr 74) med vissa bestämmelser om utländsk försäkringsrörelse
här i riket vid krig m. m.**

Härigenom förordnas, att 2 och 17 §§ lagen den 10 april 1959 med vissa bestämmelser om utländsk försäkringsrörelse här i riket vid krig m. m. skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)***2 §.**

Konungen äger förordna att under tid, då bestämmelserna i denna paragraf äga tillämpning, nedsättning enligt 15 a § lagen om rätt för utländsk försäkringsanstalt att driva försäkringsrörelse här i riket skall ske med högre belopp än som föreskrives där.

Finnes anledning — — — — — i riket.

17 §.

Vad i 3—5 §§ och 16 § stadgas angående livförsäkring skall äga motsvarande tillämpning i fråga om annan personförsäkring, som meddelas för livstid eller längre tid än tio år.

Vad i 3—5 §§ och 16 § stadgas angående livförsäkring skall äga tillämpning i fråga om sådan personförsäkring, som enligt lagen om rätt för utländsk försäkringsanstalt att driva försäkringsrörelse här i riket drives med tillämpning av de särskilda bestämmelserna angående livförsäkring.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1965.

Bilaga 2

1:o) Försäkringsinspektionens förslag

till

lag angående ändring i lagen den 9 juni 1950 (nr 272) om rätt för utländsk försäkringsanstalt att driva försäkringsrörelse här i riket

Härigenom förordnas, dels att 1, 2 och 5 §§, 6 § jämte föregående rubrik samt 7, 9, 11, 16, 24, 30, 35 och 38 §§ lagen den 9 juni 1950 om rätt för utländsk försäkringsanstalt att driva försäkringsrörelse här i riket skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives, dels ock att i lagen skola införas fyra nya paragrafer, betecknade 9 a, 15 a, 24 a och 36 a §§, av den lydelse nedan angives.

1 §.

Utländsk försäkringsanstalt må, under förutsättning att *tillstånd* (koncession) därtill meddelats anstalten, här i riket driva försäkringsrörelse genom generalagent såsom syssloman och i övrigt under villkor, som stadgas i denna lag.

2 §.

1 mom. Utländsk försäkringsanstalt, som erhållit koncession enligt denna lag, må efter medgivande av myndighet som i 5 § andra stycket sägs här i riket driva annan rörelse än försäkringsrörelse. Medgivande må icke lämnas, med mindre särskilda skäl äro därtill samt rörelsen befinnes förenlig med anstaltens reglemente.

2 mom. Ej må utländsk försäkringsanstalt här i riket med livförsäkringsrörelse förena försäkringsrörelse som avser annat än personförsäkring, med mindre särskilda skäl äro därtill.

Utländsk försäkringsanstalt — — — än livförsäkring.

Vad nedan i denna lag särskilt stadgas angående livförsäkring skall äga motsvarande tillämpning i fråga om personförsäkring av annat slag. I fråga om sådan försäkring, meddelad för en tid av längst fem år eller mot premie, som är beräknad och bestämd för längst fem år i sänder, må rörelsen dock drivas utan tillämpning av de särskilda bestämmelserna angående livförsäkring.

5 §.

Utländsk försäkringsanstalt, som här i riket driver försäkringsrörelse, skall i alla därav och av annan här i riket driven rörelse härflytande rättsförhållanden lyda under svensk lag samt vara pliktig att svara inför svensk domstol och underkasta sig svensk myndighets avgörande.

Anstaltens verksamhet — — — av försäkringsinspektionen.

Om koncession m. m.

6 §.

I ansökan — — — gällande reglementet;

3. bevis att anstalten i sitt hemland driver försäkringsrörelse efter vad i 2 § 2 mom. andra stycket sägs jämte behörigen styrkt uppgift om den tid detta ägt rum samt om anmärkningar, som av myndigheterna i anstaltens hemland under de sista tre åren må hava framställts mot anstaltens verksamhet, ävensom anstaltens förvaltnings- och revisionsberättelser för den tid anstalten varit i verksamhet, dock längst för de tio sista åren;

4. behörig fullmakt — — — och svara;

5. bevis att anstalten för ändamål som i 16 § sägs samt på sätt och under villkor, som försäkringsinspektionen bestämmer, i riksbanken nedsatt i värdehandlingar, godkända av försäkringsinspektionen, ett belopp av etthundratusen kronor för livförsäkring och ett belopp av tvåhundra tusen kronor för annan försäkring eller, där rörelsen skall avse endast försäkring för reor i utlandet, det lägre belopp som godtagits av försäkringsinspektionen.

Därest rörelsen — — — Konungens stadfästelse.

Beslut om sådant godtagande av lägre belopp som i första stycket 5 sägs må återkallas, om skäl därtill äro.

7 §.

Finnes den — — — Konungen generalagenten.

Innan koncession — — — för verksamheten.

Avser ansökningen ändring av beviljad koncession, äger försäkringsinspektionen besluta i ärendet i Konungens ställe, därest ärendet icke är av principiell betydelse eller eljest av synnerlig vikt.

9 §.

Å ändring av stadfästa grunder skall ock sökas Konungens stadfästelse. I Konungens ställe äger försäkringsinspektionen besluta i sådant ärende, därest det icke är av principiell betydelse eller eljest av synnerlig vikt. Ansökan om stadfästelse skall inlämnas till försäkringsinspektionen.

Ansökan om förlängning av koncession, som beviljats för bestämd tid, skall, ställd till den myndighet som beviljat koncessionen, inlämnas till försäkringsinspektionen sist sexton månader före utgången av den löpande koncessionen.

Utses ny — — — av generalagenten.

Har ändring — — — allmänna tidningarna.

9 a §.

Ansökan av utländsk försäkringsanstalt om medgivande att här i riket driva annan rörelse än försäkringsrörelse skall vara åtföljd av behörig fullmakt för generalagenten att å anstaltens vägnar här i riket driva rörelsen och att i alla därav härflytande rättsförhållanden för anstalten mottaga stämning samt själv eller genom annan tala och svara.

11 §.

För livförsäkring skola, där icke med hänsyn till försäkringens särskilda natur anledning till undantag föreligger, grunder upprättas beträffande

1. beräkning av — — — — — för försäkringsfall; samt

6. förräntning av försäkringsbelopp som förfallit till betalning.

15 a §.

Inom åtta månader efter räkenskapsårets utgång skall utländsk försäkringsanstalt i riksbanken nedsätta i värdehandlingar, godkända av försäkringsinspektionen, det belopp, varmed en tredjedel av premieintäkten inom riket under räkenskapsåret för annan försäkring än livförsäkring må överstiga det belopp som anstalten jämlikt 6 § nedsatt för sådan försäkring, i den mån tilläggsnedsättning av nämnda belopp icke tidigare skett.

Har under räkenskapsåret premieintäkten som i första stycket sägs nedgått, må försäkringsinspektionen lämna anstalten tillstånd att utbekomma överskjutande nedsatt belopp.

16 §.

Vad på sätt i 6 och 15 a §§ sägs blivit av utländsk försäkringsanstalt i riksbanken nedsatt må användas endast till gäldande dels av fordringar på grund av försäkringsavtal, som tillhöra anstaltens rörelse här i riket, dels av böter, viten, avgifter och ersättningar som i anledning av denna rörelse må åläggas anstalten, generalagenten eller av anstalten utsett ombud som avses i 27 §, dels ock, i händelse av särskild administration av anstalts livförsäkringsrörelse här i riket, av administrationsboets fordran hos anstalten.

24 §.

Generalagenten vare — — — revisionen avsett;

att även i andra fall än ovan sagts lämna försäkringsinspektionen de upplysningar, som av inspektionen begäras i fråga om anstalten och dess verksamhet inom riket, samt att när som helst för befattningshavare hos försäkringsinspektionen, som är behörig att företråda inspektionen eller annan, som av inspektionen förordnats att företråda denna, hålla kassa och övriga tillgångar samt böcker, räkenskaper och andra handlingar tillgängliga för granskning.

Innefattar reglementsändring ändring av anstaltens firma, skall försäkringsinspektionen låta införa kungörelse om firmaändringen i allmänna tidningarna.

Vad försäkringsinspektionens företrädare eller någon som biträder honom erfarit vid granskning av böcker, räkenskaper och andra handlingar må ej behörigen yppas.

24 a §.

Skyldighet enligt 24 § första stycket sista ledet att lämna upplysningar och hålla tillgångar och handlingar tillgängliga för granskning åligger även styrelsen och verkställande direktören i aktiebolag vars verksamhet utslutande har till föremål att biträda utländsk försäkringsanstalt, som här i riket driver försäkringsrörelse, så ock ordförande och verkställande direktör eller motsvarande befattningshavare i tarifförening, skaderegleringsnämnd, villkorsnämnd eller annat liknande organ, som biträder anstalt som nyss sagts vid rörelsens bedrivande.

30 §.

Det som — — — vetskap därom.

35 §.

Med dagsböter — — — samma paragraf;

den som jämlikt 24 a § lämnar upplysning enligt 24 § första stycket sista

ledet och som därvid uppsåtligen eller av vårdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift;

aktuarie, där — — — vilseledande uppgift.

36 a §.

Den som bryter mot vad i 24 § tredje stycket är stadgat straffes med dagsböter eller fängelse, där ej gärningen är belagd med straff i strafflagen.

38 §.

Denna lag — — — om återförsäkringsrörelse.

Angående trafikförsäkringsrörelse — — — å motorfordon.

I fråga om livförsäkring endast för dödsfall, vilken meddelas för en tid av längst fem år eller mot premie, som är beräknad och bestämd för längst fem år i sänder, må Konungen eller, efter Konungens bemyndigande, försäkringsinspektionen medgiva undantag från de särskilda bestämmelserna i denna lag angående livförsäkring.

Nödvändiggör utländsk försäkringsanstalts organisation avvikelser från denna lag, äger Konungen eller, efter Konungens bemyndigande, försäkringsinspektionen medgiva sådan avvikelse och må därjämte utfärda de bestämmelser angående anstaltens rörelse här i riket som finnas påkallade.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1964 där ej annat följer av vad nedan sägs.

Koncession avseende sjuk- och olycksfallsförsäkring, som meddelas för längst tio år, skall från och med den 1 juli 1964 avse sådan försäkring, som meddelas för längst fem år. Utan hinder härav och av vad i 2 § 2 mom. tredje stycket stadgas må dock utländsk försäkringsanstalt utan iakttagande av de särskilda bestämmelserna angående livförsäkring förvalta bestånd av sjuk- och olycksfallsförsäkringar, som före den 1 juli 1964 meddelats för längst tio år.

Vad i 6 § första stycket 5 sägs om belopp, som utländsk försäkringsanstalt skall hava nedsatt i riksbanken, skall äga tillämpning jämväl å anstalt som före denna lags ikraftträdande erhållit koncession eller tillstånd att driva försäkringsrörelse här i riket.

Beslut som föranledes av denna lag må av Konungen eller försäkringsinspektionen meddelas före den 1 juli 1964.

2:o) Försäkringsinspektionens förslag

till

lag angående ändring av 2 § lagen den 10 april 1959 (nr 74) med vissa bestämmelser om utländsk försäkringsrörelse här i riket vid krig m. m.

Härigenom förordnas, att 2 § lagen den 10 april 1959 med vissa bestämmelser om utländsk försäkringsrörelse här i riket vid krig m. m. skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

2 §.

Konungen äger förordna att under tid, då bestämmelserna i denna paragraf äga tillämpning, tilläggsnedsättning som avses i 15 a § lagen om rätt för utländsk försäkringsanstalt att driva försäkringsrörelse här i riket skall ske med högre belopp än där föreskrives.

Finnes anledning — — — i riket.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1964.

Utdrag av protokoll, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 19 februari 1965.

N ä r v a r a n d e :

justitierådet HAGBERGH,
regeringsrådet WILKENS,
justitieråden RIBEN,
BERGSTEN.

Enligt lagrådet den 28 januari 1965 tillhandakommet utdrag av protokoll över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 22 januari 1965, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen angivna ändamålet inhämtas över upprättade förslag till *lag angående ändring i lagen den 9 juni 1950 (nr 272) om rätt för utländsk försäkringsanstalt att driva försäkringsrörelse här i riket* samt till *lag angående ändrad lydelse av 2 och 17 §§ lagen den 10 april 1959 (nr 74) med vissa bestämmelser om utländsk försäkringsrörelse här i riket vid krig m. m.*

Förslagen, som finnas bilagda detta protokoll, hade inför lagrådet föredragits av hovrättsassessorn Göran Wahlgren.

Lagrådet, som lämnade sistnämnda förslag utan erinran, yttrade beträffande det förstnämnda förslaget.

5 §.

Det torde ej vara avsett, att stadgandet skall vara tillämpligt å annan utländsk försäkringsanstalt än sådan som här i riket bedriver försäkringsrörelse. Till undvikande av oklarhet i detta hänseende bör uttrycket »rörelse» i det remitterade förslaget ersättas med det i paragrafens gällande lydelse använda »försäkringsrörelse».

7 och 8 §§.

I 7 § bar föreslagits en ny bestämmelse angående beslutanderätten för det fall att ansökan avser ändring av koncession. Som en följd härav har i 8 §, vilken innehåller vissa regler om vad som skall iakttagas sedan koncession beviljats, även ändring av koncession ansetts böra i tydlighetens intresse särskilt omnämnas. Med ändring av koncession åsyftas, enligt vad försäkringsinspektionens framställning ger vid handen, utvidgning av beviljad koncession till ny försäkringsgren eller utbyte av koncession för viss

försäkringsgren mot koncession för annan gren. För det i lagen eljest icke behandlade fallet, att den utländska försäkringsanstalten till äventyrs skulle önska allenast att få en för flera försäkringsgrenar beviljad koncession partiellt återkallad, kan någon reglering av beslutanderätten icke anses erforderlig. Det synes vara att föredraga att ge den föreslagna kompetensregeln i 7 § en avfattning som direkt tager sikte på ärenden av åsyftad beskaffenhet. Då såväl ansökan om utvidgning av koncession som ansökan om utbyte av koncessionerad försäkringsgren innebär ansökan om koncession å försäkringsrörelse av visst slag, blir därmed ändringen i 8 § obehövlig.

9 a §.

Stadgandet torde kunna erhålla den förenklade lydelsen, att ansökan om medgivande för utländsk försäkringsanstalt, som erhållit koncession, att driva annan rörelse här i riket än försäkringsrörelse skall inlämnas till försäkringsinspektionen och vara åtföljd av fullmakt, som i 6 § första stycket 4 sägs, gällande den med ansökningen avsedda rörelsen.

15 a §.

Innebörden av paragrafens första stycke synes kunna göras mera lättillgänglig. Lagrådet förordar att stadgandet får innehålla, i en första punkt att för försäkring av annat slag än sådan personförsäkring, beträffande vilken rörelsen drives med tillämpning av de särskilda bestämmelserna om livförsäkring, anstalten skall inom åtta månader efter utgången av varje räkenskapsår göra tillägg till den nedsättning som angives i 6 § första stycket 5, samt i en andra punkt att tilläggsnedsättning skall omfatta det belopp varmed en tredjedel av anstaltens premieintäkt inom riket under räkenskapsåret för nu avsedd försäkring må överstiga vad förut, ursprungligen och såsom tillägg, nedsatts för sådan försäkring.

Ur protokollet:

Stig Granqvist

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 26 februari 1965.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, lagrådets den 19 februari 1965 avgivna utlåtande över de till lagrådet den 22 januari 1965 remitterade förslagen till *lag angående ändring i lagen den 9 juni 1950 (nr 272) om rätt för utländsk försäkringsanstalt att driva försäkringsrörelse här i riket* samt *lag angående ändrad lydelse av 2 och 17 §§ lagen den 10 april 1959 (nr 74) med vissa bestämmelser om utländsk försäkringsrörelse här i riket vid krig m. m.*

Föredragande departementschefen redogör för innehållet i lagrådets utlåtande och anför. De av lagrådet föreslagna ändringarna är av formell art och torde böra godtas med vissa jämkningar. Utöver de ändringar som följer av lagrådets utlåtande torde vissa redaktionella jämkningar i lagförslagen böra vidtas.

Föredraganden hemställer, att lagförslagen måtte, efter ändring i enlighet med vad sålunda anförts, jämlikt 87 § regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Lars Wettergren